

Težko je biti sam
Avtor: Jože Volarič

Za kulturni dan in ob njem

Slučaj ali ne, to pot nosi naša številka datum 8. februar, torej datum slovenskega kulturnega praznika — Prešernovega dne. In tudi zato smo v tej številki natisnili posebno literarno-likovno prilogo, ki naj bi predstavila ustvarjalnost kranjske literarne skupine Iskra in članov Iskrinega likovnega krožka ter tako zaokrožila podobo literarno-likovne ustvarjalnosti Iskrinih delavcev na območju kranjske regije.

Že osem let se vsakega 3. decembra, to je Prešernovega rojstnega dne, zbirajo na tradicionalnem literarnem večeru v Kranju člani kranjske literarne skupine Iskre in s predstavitvijo svojih literarnih del na odru Prešernovega gledališča v Kranju počastijo pesnikov spomin, hkrati pa širši javnosti posredujejo svoja najnovejša literarna snovanja in sporočila.

Tako so tudi lani 3. decembra nastopili v kranjskem Prešernovem gledališču in v nekem smislu neinstitucionalno proslavili kulturni dan Iskre ter s tem dodali tradicionalnim Iskrinim srečanjem, tu mislimo predvsem na dan Iskre in borca ter na zimske in poletne Iskrine športne igre še novo, kulturno srečanje Iskre, ki naj bi tudi postalo v prihodnje vsako leto 3. decembra tradicionalni kulturni dan Iskre v celoti. To dejstvo pa samo sproža vprašanje o organiziranem združevanju in nastopanju vseh literarno in likovno snujočih delavcev Iskre v celoti in tako bi lahko vsakoletni tretji december organizirano slavili tudi drugod v Iskri. Skratka, da bi se obstoječi ustvarjalni kulturni dan Iskre selil iz Kranja v Ljubljano pa Novo Gorico, Semič, Novo mesto in drugam, povsod tja, kjer imamo svoje tovarne in seveda tudi posluh in željo po kulturi.

In takšnemu razmišljanju ter pobudam namenjamo letošnje uvodno pisanje ob 8. februarju, Prešernovem dnevu in slovenskem kulturnem prazniku. Dušan Željeznov

Iskra Elektromotorji

EMO je specializirana evropska razstava obdelovalnih strojev z udeležbo razstavljalcev z vsega sveta. Prirejajo jo na vsaki dve leti s tem, da je bila letos v Milanu na razstavišču s površino prek 110.000 m².

Sedmi EMO Milano 1987

Industrija obdelovalnih strojev, kot panoga, zavzema sorazmerno majhen odstotek v industriji, vendar pa ima specifičen in ključni položaj. Je osnova vsej kovinski predelovalni industriji, ima velik vpliv na produktivnost, kvaliteto in je nosilec njenega tehnološkega napredka.

Ponudba na letošnjem sejmu je bila usmerjena predvsem na obdelavo kovin, s tem, da je vedno večji poudarek na CNC strojih in sicer ne samo pri strojih za odrezavanje, ampak tudi pri preoblikovalnih strojih. Klasičnih obdelovalnih strojev proizvajalci praktično ne razstavljajo več. Pri CNC strojih je bilo opazno predvsem:

— težnja po poenostavljenem, hitrejšem in učinkovitejšem upravljanju stroja (ustrezne strežne naprave, možnost enostavnega, direktnega programiranja na stroju, grafika, kontrola, obsežni diagnostični programi za opozorilo o motnjah in ustrezno ukrepanje),

— vse večji poudarek na obdelovalnih centrih in na fleksibilnih obdelovalnih sistemih, kjer so združeni tudi z roboti, ali manipulatorji) postopki vpenjanja, obdelave, menjave orodij, prepenjanja, kontrole in transporta,

— velik poudarek na kontroli oblike in dimenzij (predvsem orodja) z video sistemi.

Posebno zanimivi so potopni erozimati kot CNC fleksibilni sistemi, kjer nam v primerjavi s klasičnimi erozimati lahko odpade zamudna izdelava elektrod, nadomeščajo pa lahko tudi rezkanje in brušenje.

Tak fleksibilni sistem vsebuje: CNC potopni erozimati, saržer z elektrodami, transportni sistem z baznimi in aplikacijskimi paletami, merilni sistem z računalnikom za izbiro in kontrolo elektrod ter kontrolo dimenzij in položaja obdelovanca.

Kot spremljajoče veje industrije obdelovalnih strojev so bila na razstavi zastopana tudi druga področja in sicer: orodja in pribor, razna vodila in servo pogoni. Prav področje servo pogonov, za nas najzanimivejše področje, je bilo izredno močno zastopano (po mojih izkušnjah najpopolnejši pregled servo pogonov). Že pregled proizvajalcev servomotorjev iz ZR Nemčije (SIEMENS, BOSCH, BAUMÜLLER, INDRAMAT, AEG, INFRANOR, ACUTRONIC, IBM, GROSCHOFF, INAG, BUTZ, AREG, ESTAN, PAPST...) pove dovolj o razmahu te veje industrije elektromotorjev. Vsi proizvajalci imajo na razpolago širok razpon ponudbe motorjev (od 0,8 Nm do 50 Nm, nekateri proizvajalci pa že od 0,25 Nm naprej). Še pomembnejše dejstvo, kot je širok spekter ponudbe motorjev, je dejstvo, da vsi proizvajalci ponujajo kompletne servo sisteme, t. j. motorje, regulatorje, napajalnike. Zadnja, a že zdaleč ne najmanj pomembna ugotovitev, je dejstvo, da je pretežna večina razstavljenih motorjev AC; DC motorjev je bilo v skupni ponudbi manj kot 20%. Podobno razmerje v prid AC motorjev je opaziti tudi pri vgrajenih motorjih na razstavljenih CNC strojih.

Marjan Zlatolas

Iskra

Iskra — SOZD elektrokovinske industrije
n.sol.o.

Izobraževalni center

61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

razpisuje strokovno usposabljanje po programu:

Izvajanje sistema IS 9000

v času od 24. 2. do 26. 2. 1988

Strokovno usposabljanje je skladno s programom zagotavljanja kakovosti elektronskih elementov po sistemu IS 9000 v Iskri in programom uvajanja tega sistema. Izobraževanje je namenjeno glavnim kontrolorjem in vodjem preizkusnih laboratorijev v sistemu IS 9000, delavcem v razvoju, nabavi in prodaji.

Sistem za zagotavljanje kakovosti elektronskih elementov IS 9000 (skrajšano IS 9000), je sistem elektronskih elementov ocenjene kakovosti, temelji na osnovah, ki so v celoti prevzete iz ustreznih mednarodnih sistemov in pospešuje Iskrin izvoz elementov in sistemov višjega kakovostnega razreda.

Glavni kontrolor s svojimi pooblaščenimi sodelavci in organizator in nosilec sistema IS 9000 v organizaciji združenega dela, ki proizvaja elektronske elemente in mora zato obvladati vse podrobnosti sistema IS 9000. To znanje pridobi na tem seminarju.

Vsebina:

1. Osnove sistema IS 9000

- razvoj in vzpostavitev sistema
- zagotavljanje kakovosti elektronskih elementov po IS 9000
- zgradba zagotovitvenih standardov
- organizacija in funkcioniranje sistema

2. Postopki za ocenjevanje kakovosti

- naloge proizvajalcev elementov
- kvalifikacijska odobritev elementov
- splošne zahteve za kontrolo
- kontrola kakovostne ustreznosti
- sistem spuščanja v prodajo
- overjeni zapisi o preizkusih

Vodja programa: Zoltan Zemljič, ing. Iskra IEZE, Ljubljana
Čas in kraj: S programom strokovnega usposabljanja bomo pričeli dne 24. 2. 1988 ob 9. v Škofji Loki, v Hotelu Transturis. Zaključek seminarja predvidevamo 26. 2. 1988 ob 14.

Prijave: Prijavnice pošljite najpozneje do 9. 2. 1988 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/E-12.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri vodji programa Zoltanu Zemljiču, tel. št.: 061/576-231, ali v Izobraževalnem centru SOZD Iskra, tel. št.: 061/222-212.

Kako bomo gospodarili v letošnjem letu?

Človekovo delo se razlikuje od instiktivnih opravil različnih živalskih vrst po tem, da je že v zgodnjem obdobju svojega razvoja začel zavestno izdelovati orodja, s katerimi je obdeloval predmete dela in jih spreminjal v uporabne vrednosti. Prav ta zavestna dejavnost pa je tesno povezana z logiko načrtovanja prihodnosti in kontrolo njene realizacije kot temelja vsake človeške dejavnosti.

Enako kot človek — posameznik, se z načrtovanjem ukvarjajo vse organizirane oblike človeške družbe. Med drugim tudi organizacije združenega dela, kjer načrtovanje temelji na predvidenih zunanjih faktorjih (ekonomska politika države, gibanje povpraševanja, ponudbe itd.), katerim bi se morali sproti prilagajati notranji parametri. Torej bi bilo možno narediti kvaliteten in uresničljiv gospodarski načrt le pod pogojem poznavanja ključnih zunanjih parametrov gospodarske politike.

Ko smo v jeseni 1987. leta pričeli s pripravami za izdelavo letnega načrta delovne organizacije Avtomatika, smo si bili edini v ugotovitvi, da nam ukrepi tekoče ekonomske politike še dolgo ne bodo poznani in, da je 1987. leto nedvomno najneuspešnejše poslovno leto Jugoslavije po drugi svetovni vojni. To ugotovitev nedvomno dovolj zgovorno potrjujejo že pokazatelji kot:

- letna stopnja inflacije je presegla 150%
- Jugoslavija ni več sposobna odplačevati deviznih dolgov
- stanje brezposelnosti je blizu 20% aktivnega prebivalstva
- znižuje se poslovna uspešnost in investicijska sposobnost celotnega gospodarstva

Na osnovi navedenega in ob predpostavki, da 1988. leto ne bo leto gospodarske umiritve, pač pa da se bodo naštetih negativni učinki v najboljšem primeru le nekoliko ublažili, je bilo seveda težko pričeti z izdelavo letnega plana delovne organizacije. Poleg tega smo morali upoštevati še naslednja širša družbena izhodišča, ki bodo v veliki meri krojila izvajanje poslovne politike Avtomatike v koledarskem letu 1988:

- letna stopnja inflacije se bo gibala okoli 130% (skupna ocena SOZD Iskra)
- povpraševanje po investicijskih dobrinah na domačem trgu bo manjše
- zaradi težav pri vračanju tujih dolgov in omejitev pri uvozu s konvertibilnih trgov, bo država verjetno prisiljena, da s pomočjo

hitrejši devalvacije dinarja in prepuščanja dela deviznega pritoka, daje prednost izvoznikom

- cena denarja bo visoka, torej bodo obresti enake letni stopnji inflacije, če že ne kaj več.
- Če se povrnemo na našo delovno organizacijo, potem so osnovni cilji, ki jih želimo v tem letu doseči:

- zaradi boljše tehnične opremljenosti se načrtuje 5% fizično povečanje proizvodnje
- izvoz na konvertibilni in klirinški trg se zaokrožuje na 50 mio \$
- zaposlovanje ostaja na 0, trend nakazuje znižanje skupne zaposlenosti vsaj za 5% (normalna fluktuacija)

— pri naložbah v osnovna sredstva je sprejeta naslednja strategija: vlaganja le v opremo, ki jo lahko amortiziramo in odplačamo v 24 mesecih

- realni osebni dohodki se povečajo za 2 — 3%

— vsi subjekti v delovni organizaciji Avtomatika morajo doseči naslednje koeficiente obračanja sredstev: material z drobnim inventarjem — 4, nedokončana proizvodnja in gotovi izdelki 9 in terjatve — 12

Ob naštetih ciljih bi še posebno izpostavili dva: izvoz in gospodarjenje s sredstvi.

Strmi trend povečanja izvoza delovne organizacije iz preteklih let, se nadaljuje tudi v 1988 letu, saj ga želimo povečati glede na predhodno leto za 34%. V tako povečanje prodaje na tuja tržišča nas silijo naslednja dejstva:

— izvoz na konvertibilno mora pokrivati uvozne potrebe in odplačila deviznih kreditov v okviru danih zakonskih možnosti

— manjše povpraševanje na domačem trgu bomo vsaj delno nadomestili s prodajo na tuje in

— klirinški trg ostajajo zaradi svoje velikosti in relativno ugodnih cen še vedno zanimivi.

Boljše gospodarjenje z obratnimi sredstvi je osnovni pogoj za likvidnost in akumulativnost vseh temeljnih organizacij kakor tudi delovne organizacije kot celote. Že omenjeni cilj, ki smo ga opredelili na področju gospodarjenja z zalogami materiala in drobnega inventarja (koeficient obračanja 4) predstavlja zelo težko nalogo. Še posebno ob dejstvu, da to predstavlja za mnoge TOZD materialne proizvodnje še enkrat hitrejši obračanje kot so ga dosegli v 1987 letu. Prav pri omenjeni nalogi pa ne smemo biti popustljivi do samih sebe, saj bi z njeno izpolnitvijo dosegli prihranke na stroških kapitala, ki po grobi oceni (pri letni obresti meri 145%) lahko pomenijo nekaj tisoč milijard starih din.

Poglejmo si še, kaj pomeni izpolnitev teh ciljev v primerjavi z rezultati gospodarjenja za preteklo leto:

— fizična rast	
— proizvodnje	14%
— rast izvoza	34%
— konvertibilni izvoz	32%
— klirinški izvoz	36%
— uvoz na ravni 1987 leta	
— rast prodaje na domačem trgu	102%

V skladu s predvideno inflacijo so izračunane tudi vse obračunske kategorije in sicer za vsako temeljno organizacijo, kot za Avtomatiko kot celoto: celotni prihodek, materialni stroški, dohodek, bruto osebni dohodki, čisti dohodek, akumulacija. Velikosti teh parametrov ne bomo navajali, saj nas ukrepi ekonomske politike kar naprej presenečajo kot na primer:

— zamrznitev končnih cen in dvig cen reprodukcijskih materialov ter energije v novembru 1987

— nerealno znižanje obrestnih mer v januarju 1988 (nasprotno od inflacijskih tendenc)

— devalvacija dinarja za 25% v novembru 1987 in hkratna odprava večine izvoznih stimulacij (edina posledica je zblizanje obračunskega in polnega tečaja tujih valut)

— obračunski sistem, ki je bil ob veliko hrupa za prazen nič s 1. 1. 1987 uveljavljen, je kaj kmalu pokazal svojo nesmiselnost: namesto enostavnega vnosa stroškov obresti za kredite, je uvedel kalkuliranje obresti prek zapletenega sistema revalorizacijskih prihodkov in odhodkov. Ker ta »obračunska operacija« ni mogla v celoti odpraviti kapitalnih stroškov iz bilanc uspeha, jih bo moč razmejiti na bodoča leta. Na ta način v bistvu vsi uporabniki družbenih sredstev izkazujejo boljši knjigovodski uspeh gospodarjenja in celo izgubaši se čez noč spreminjajo v organizacije, ki poslujejo s »knjigovodskim dobičkom«. Čeprav morajo plačevati vse davke in prispevke, jim ni potrebno pokrivati izgub in vsi problemi (z izjemo likvidnostnih) so za nekaj mesecev odloženi. Navedene »ugodnosti« za gospodarske subjekte bo moč uporabiti že za zaključni račun leta 1987.

Izkušnje so slabe. Že znani in še pričakovani novi ukrepi ekonomske politike ne morejo dati gospodarskim subjektom podlage pri načrtovanju letnih planov, saj se že sami v trajanju enega poslovnega leta nekajkrat spremenijo. Zato verjamemo le v osnovna pravila dobrega gospodarjenja, ki jih skoraj ne more izničiti nobena tekoča ekonomska politika. In prepričani smo, da izpolnitev večine postavljenih ciljev poslovne politike za 1988 leto, pomeni tudi uspešno gospodarjenje delovne organizacije.

Anton Mohorič

KEKO bo tesneje sodeloval z Drägerjem

Vrsto let je bila svetovno znana zahodnonemška firma Dräger edini prodajalec indikatorjev za protieksplzijsko zaščito na jugoslovanskem tržišču, ko pa se je na to proizvodno področje podala tudi Iskrinatovarna iz Žužemberka, sta se začela proizvajalca dogovarjati o sodelovanju in morebitni delitvi programov.

Dobro leto je tega, kar je Žužemberški KEKO začel proizvajati protieksplzijske indikatorje. S tem je dregnil v prodajo znamenite firme Dräger iz Lübecka, ki je imela do takrat monopol na jugoslovanskem tržišču. Prav na pobudo zahodnonemškega proizvajalca so se nato začeli pogovori med njim in Iskro, podpis pogodbe o sodelovanju in delitvi proizvodnje pa pričakujejo v Žužemberku že v kratkem, najverjetneje v marcu.

Po dosedanjih pogovorih naj bi KEKO proizvajal za Drägerja dele indikatorjev in še nekaj drugih izdelkov iz njegovega programa, v zameno pa bi dobival instrumente za odkrivanje in merjenje eksplozivnih plinov. V KEKO želijo tudi to, da bi se v sodelovanje z Drägerjem vključile tudi druge Iskrine tovarne, seveda pa bi bili Žužemberčani nosilci posla. Pri njih bi na tem programu delalo nekje od 30 do 50 ljudi.

Dr

Roboti za SMD iz kostanjeviške Iskre

Ob pomoči Združenih narodov in ob sodelovanju z laboratorijem za robotizacijo na Elektrotehniški fakulteti v Ljubljani bodo v Industrijski elektroniki v Kostanjevici na Krki uvedli robotizirano linijo na površinsko montažo elektronskih sklopov. Pozneje bi začeli robote proizvajati tudi za potrebe jugoslovanskega tržišča.

Kostanjeviška Iskra je uspela na natečaju Združenih narodov in se tako vključila v program svetovne organizacije za uvajanje robotike. Ob finančni pomoči Združenih narodov in njene agencije za razvojne programe bo Industrijska

elektronika skupaj z laboratorijem za robotizacijo na ljubljanski Elektrotehniški fakulteti, vodi ga profesor dr. Alojz Kralj, v prvi fazi uvedla robotizirano linijo za površinsko montažo elektronskih elementov. Že v letošnjem prvem četrtlet-

ju bo začela v tovarni delovati Alfatekova linija za SMD montažo, s poznejšo vključitvijo robota v to linijo pa se bo njena zmogljivost še precej povečala.

V Industrijski elektroniki pa ne nameravajo

ostati le pri tem, saj načrtujejo, da bi te robote pozneje izdelovali tudi za potrebe drugih na jugoslovanskem tržišču. O tem se že dogovarjajo z nekaterimi Iskrinimi tovarnami, zlasti za izdelavo mehanskih delov teh robotov, sami pa se nameravajo posvetiti predvsem elektroniki. V Kostanjevici ne skrivajo tudi tega, da bi lahko njihovi roboti postali neke vrste nacionalna robotska celica za vso Jugoslavijo.

Dr

Delavski svet sprejel plan za leto 1988

Bodo letne športne igre v Novi Gorici?

Malce čudno zveni naslov tega sestavka, saj smo komaj sredi prave zime, čeprav na žalost le koledarske. Pa vendar! Izvedeli smo namreč, da je v letošnji »igri« za organizacijo, oz. izvedbo letošnjih letnih športnih iger naše velike SOZD tudi Iskra-Avtoelektrika Nova Gorica. V tem mlademu mestu ob meji so se športnice in športniki Iskre že večkrat pomerili v športnih disciplinah, vedno so igre lepo uspele pa tudi športni tereni so praktično vsi »na kupu«, torej je več vzrokov, da se nagiba tehnika tudi v to smer. O tem bo zanesljivo še govora, danes naj povemo le to, da so o tem že razpravljali tudi na torkovi seji (2. februarja) Komisije za šport in rekreacijo Iskre Avtoelektrike Nova Gorica. Sejo so pripravili skupaj s Športnim društvom Avtoelektrike, v katerega je vključeno kar prek 400 zaposlenih.

Na seji komisije, ki jo že vrsto let vodi prizadeveni in neutrudni športni Intuziast **Ilko Vidic**, so pregledali opravljene dejavnosti v lanskem letu, ocenili uspehe in pomanjkljivosti, sprejeli so program dela za letošnje leto, pogovorili pa so se tudi o udeležbi na zimskih športnih igrah naše SOZD, ki bodo letos na Rogli ter o organiziranju zimskih iger na ravni delovne organizacije. Seveda je tu prisoten problem snega. Lokve, najbližje Novi Gorici, so v zvončkih in trobenticah, na Livku je tudi kopno, ostane torej le še Kanin, ki pa nekaterim ni preveč povšeči. Sicer pa ni namen tega sestavka ugibanje, kam na zimske igre, bolj je namenjen obliki pohvale Komisiji za šport in rekreacijo ter Športnemu društvu Iskra—Avtoelektrika.

M. R.

V prejšnji številki našega glasila smo obširneje poročali s seje sindikata, kjer je bila v ospredju razprava o predlogu drznega letnega plana Iskre Avtoelektrike Nova Gorica. Delegati so ga soglasno podprli in ga dali v sprejem delavskim svetom TOZD in DSSS ter delavskemu svetu delovne organizacije. Ta je zasedal minuli torek, 26. januarja in plan v celoti potrdil. Plan je izredno bogat in zavezujoč, zato se bomo skozi pričujoči sestavek seznanili z nekaterimi najvažnejšimi usmeritvami in nalogami, ki stojijo v letu 1988 pred 3700 članiskim kolektivom.

Izvoz 27 milijonov dolarjev

Najvažnejša, torej strateška usmeritev Iskre Avtoelektrike v letu 1988 bo še vedno povečevanje konvertibilnega izvoza, predvsem na trajnejših osnovah, z večanjem prodaje v prvo vgradnjo k uglednim in renomiranim evropskim firmam kot so: francoska firma PSA (Peugeot), Renault, Fiat, Opel, Volkswagew, BMW, Bendix, Bosch, Stihl, Perkins itd. Tej strateški usmeritvi mora biti podrejen plan razvojnih nalog, plan prioriteta osvajanja izdelkov, aktivnosti tehnološke prenove in investicij ter naloge s področja zagotavljanja kvalitete. To bo vsekakor pomembno za Avtoelektriko tudi zato, ker bo omogočilo ohranjanje, oz. povečevanje deleža, ki ga pokriva na domačem trgu, saj bodo le novi in sodobni izdelki obvladali domačo konkurenco, kjer mislimo na El Niš in Rudi Čajavec Banja Luka, nenazadnje pa bo možno dosegati tudi boljši cenovni razred. V cilju za doseg boljših ekonomskih učinkov pa bo potrebno nadaljevati s tržnimi aktivnostmi tudi v deželah SEV in DVR.

In če potegnemo črto pod izdelki, ki jih bo Avtoelektrika prodala tujim kupcem, ki smo jih zgoraj našeli, naj bi od njih iztržila 27 milijonov dolarjev, kar je eden izmed velikih, vendar uresničljivih ciljev. Z drugimi besedami povedano — v izvoz bo odšlo kar 38% proizvedenih količin v celotnem prihodku, v letu 1990 pa že 45% proizvedenih količin.

Raziskave in razvoj

Osnovna usmeritev na področju raziskav in razvoja bo kar najhitreje prilagajanje razvojnim trendom na področju avtoelektrike in avtoelektronike v svetu, postopno prestrukturiranje proizvodnega programa Avtoelektrike ter širjenje ponudbe proizvodnega programa. Na osnovi tega so že določeni tudi prioritetni projekti, kamor bo potrebno usmeriti največ razvojnega potenciala. Naj jih nekaj naštejemo: alternatorji z notranjima ventilatorjema ter mikroelektronskim nape-

Iz tovarne generatorjev in elektronike

tostnim regulatorjem s sondiranimi chipi, zaganjalnik z magneti ter z magneti in reduktorjem, zaganjalnik za gospodarska vozila s profesionalnimi zahtevami, enosmerni ter profesionalni motorji in agregati za namenskega kupca, suhe vžigalne tuljave ter magnetni vžig za male motorje, elektronski avtomobilski releji, senzorji delovanja motorja, hitre ogrevalne svečke, elektroluminiscenčni displeji s krmiljenjem itd.

Leto kvalitete

Še na nekaj moramo znova opozoriti, čeprav smo že v prejšnji številki namenili doberšen del prostora prav naslednji temi.

V ospredju vseh nalog v letošnjem letu bo tudi večanje poslovne in izdelčne kakovosti in zanesljivosti. Prav zato je delavski svet sprejel poseben sklep, s katerim je proglasil letošnje leto za leto kakovosti v Avtoelektriki. Imenoval je tudi poseben odbor, ki mu predseduje glavni direktor Robert Žerjal, odbor pa bo sestavil poseben načrt dejavnosti na področju kakovosti in zanesljivosti. To je še posebej pomembno zato, ker so zahteve tujih kupcev izredno stroge. Dopuščajo namreč le 0,5 promila reklamacij (v prejšnji številki se nam je prikradla ob tem podatku groba napaka, saj smo zapisali 0,5 odstotka), to pa je enako ničli, torej bi morali biti prav vsi prodani izdelki stoddostno zanesljivi.

Še nekaj besed o kadrovski politiki. V Avtoelektriki bodo dobili za-

poslitev le strokovnjaki tehničnih usmeritev od četrte stopnje dejanske izobrazbe dalje in stipendisti. To bo vsekakor izdatno spremenilo izobrazbeno strukturo zaposlenih v prid višje strokovnosti in znanja, onemogočilo nastanek tako imenovanih viškov, ki bodo sicer nujna posledica tehnološke prenove v Avtoelektriki.

Povprečno število zaposlenih bo v vseh 11 TOZD in skupnih službah v letošnjem letu 3679, na zadnji dan leta 1988 pa bo stanje 3703 delavcev.

Proizvodnja in prodaja

Planirana vrednost proizvodnje za letošnje leto je tudi visoka, kar za 13,2% večja od lanske leto, računajoč po stalnih cenah, ki so določene za obdobje 1986—90. Planirano pa je tudi naraščanje produktivnosti. Pri določanju plana prodaje za letošnje leto so izhajali iz ocene, da bodo na domačem in tujih trgih prodali celotno količino izdelkov, kot so predvideli v planih po posameznih TOZD. Vrednostno je plan prodaje določen s predpostavko, da bodo cene njihovih izdelkov naraščale skladno z naraščajočo inflacijo, kar bi pomenilo kar 151% večjo vrednost prodaje nasproti letu poprej, realno pa bo vrednost prodaje večja nasproti letu 1987 za približno 9%.

Tako smo v grobem predstavili najvažnejše naloge, ki so zapisane v sprejetem letnem planu Iskre Avtoelektrike. odveč je poudarjati, da so za vse nas zavezujoče, da smo pred svetlo prihodnostjo, ki nas naravnost izziva, na ta izziv pa lahko odgovorimo le s kvaliteto in pravočasnimi dobavami naših izdelkov vsem kupcem na domačih in tujih trgih. Ti so nas sprejeli za svoje kooperante, od nas pričakujejo brezhibne izdelke, od nas pričakujejo novosti, ki gredo v korak s tovrstno svetovno industrijo. In če uporabimo za zaključek še enkrat besede glavnega direktorja Roberta Žerjale: »še nikoli nismo bili tako blizu svetovni konkurenci, kot smo doslej«, je vsak komentator odveč...

M. R.

Delovna disciplina, kje si?

Varnost v naši stolpnici PPC je eden izmed pglavitnih elementov za nemoteno in nepretrgano delo. To velja za vse organizacije, ki poslujejo v stolpnici. Da se določeni ljudje brigajo za to, nam je kaj malo mar, glavno je, da ne posegajo v naše demokratične navade, da se dobro počutimo, da nam ničesar ne manjka.

Takšno poenostavljeno mišljenje je zelo kratkovidno. Denimo, da nastane požar med delovnim časom v 1. nadstropju stolpnice. Zmanjka hkrati tudi električnega toka tako, da dvigala ne delujejo in so kletni prostori v temi. Sirene tulijo alarm. V teh prvih trenutkih je vse odvisno od našega poznavanja civilne zaščite in discipline. Prisotni morajo znati rokovati z gasilnimi aparati in v kali zadušiti požar. Ponesrečencem morajo nuditi prvo pomoč in jih odpeljati na varno. Delavce vseh 16 nadstropij je treba brez prerivanja, ali panike evakuirati po zasilnem stopnišču in skozi javne garaže itd.

To se sicer še ni nikoli pripetilo, vendar moramo biti na nesrečo zmeraj pripravljeni. Objekti in oprema so v Iski sicer varovani proti požarni nevarnosti z mokrim in suhim hidrantnim omrežjem, ročnimi gasilnimi aparati CO₂ in »S« aparati na prah. Računski center v 1. kleti je varovan z avtomatsko gasilno napravo na halon. Za ugotavljanje požara so prostori varovani z ionizirajočimi javljalniki, računski center pa z optičnimi in ionizirajočimi javljalniki. Vsi javljalniki so povezani s tehnično mizo v 1. kleti, kjer je požarna centrala. Protipožarna sredstva torej so na voljo, toda to še ni vse. Glavno so ljudje.

Štab civilne zaščite je lani že drugo leto organiziral dopolnilno izobraževanje. Delavci so se seznanili, kako je ravnati z gasilnimi aparati, ki so nameščeni v njihovih delovnih prostorih, nadalje z načinom alarmiranja in z evakuacijsko potjo. Tega dopolnilnega izobraževanja se je postopno udeležilo kar 1000 delavcev v PPC.

Drugi tečaj se je nanašal na pripadnike prve medicinske pomoči in gasilske enote civilne zaščite. Obe skupini sta se tudi udeležili pregleda usposobljenosti.

Marsikdo ne ve, ali je že pozabil, da ima stolpnica svoje posebno požarno stopnišče. Vseh 1150 delavcev, kolikor jih dela v njej, se lahko umakne požaru, ali

Občinski pregled usposobljenosti pripadnikov CZ v občini Lj-Center. Udeleženske na sliki so pripadnice skupnih enot CZ Iskra PPC

pa tudi potresu. Mimogrede naj povemo, da je stolpnica grajena proti potresom 9. stopnje po Mercallijevi lestvici.

Pripadniki posebne enote civilne zaščite Iskra PPC pa bodo verjetno kmalu imeli tudi posebno napravo za spust po zunanji plati stolpnice, tako imenovano plateno spiralno cev. Kovinski nosilec omogoča razne nastavitve tako, da jo je možno montirati na okenske police, balkonske ograje in podobno. Dostop do odprtine — spustnice ponuja uporabniku občutek varnosti. Pri samem spuščanju ne more priti do nenadzorovanega padca, saj platnena spirala zagotavlja sedeč položaj in s tem popoln nadzor nad hitrostjo spuščanja. Glede različne višine reševanja ima naprava na vsakem metru in pol zadrgo, ki omogoča izstop po potrebi. Naprava v celoti zagotavlja varno reševanje, v kolikor je mon-

tirana na tisti strani stolpnice, ki je niso zajeli plameni.

Morda koga zanima tudi podatek, da bomo letos imenovali 40 novih pripadnikov skupnih enot civilne zaščite PPC. V številu so zajeti vsi oddelki.

»Vsi smo poštteni, samo včasih kaj zmanjka«, je znano reklo, ki še vedno velja. Kraje v stolpnici so se v primerjavi z letom prej bistveno povečale. Zaradi tatvin je bil tudi poostren nadzor glede gibanja delavcev v popoldanskem času. Analize kažejo, da največ ljudi zmaknejo med 15. in 17. ko zapuščajo prostore. Sunejo brez rdečice na obrazu: bone, žetone, telefonske aparate, krila, čevlje, propagandni material, brivnike in še marsikaj. V enem samem primeru so osebo odkrili in je morala zapustiti delovno mesto v organizaciji. Napisali pa so tudi kazensko prijavo.

Eden izmed razlogov za kraje

je, da se delavci prosto gibljejo po stolpnici brez nošnje delovnih izkaznic na vidnem mestu. Skoraj nihče ne upošteva več tega predpisa, čeprav še vedno velja za vse brez izjeme.

Najbolj zaskrbjujoč je padec delovne discipline. Meriti je ni mogoče z nobenimi merili, toda kdor je že več let zaposlen pri nas, to hitro opazi. Vedno več ljudi se sprehaja po stolpnici, ali je pripravljeno klepetati s komerkoli, samo da se jim ponudi prilžnost. Nekateri delavci tudi po uro in več presedijo v bifeju, se pogovarjajo o tem in onem in tako »ubijajo« čas. Njihovi predstojniki se za to ne zmenijo, čeprav bi morali vedeti, kaj se dogaja.

Po eni plati bi radi vzpostavili red v hiši, red za vse organizacije. Pri poostrenem nadzoru pa takoj letijo pripombe posameznikov na kratenje osebne svobode in okrnjeno demokracijo. Pa lenoba nekaterih ni element demokracije. Povsod v naprednem svetu so disciplina, delo in zavzetost edino jamstvo za napredek. Zakaj to ne bi veljalo tudi pri nas?

Marjan Kralj

Zastopstva so se preselila v nove prostore

Z dosedanjih štirih lokacij se je Dejavnost zastopanja tujih firm v Iskri Commerce preselila v nove poslovne prostore na Kamniški cesti v Ljubljani. Največja pridobitev je predvsem v tem, da je zdaj konsignacijsko skladišče skupaj s komercialno. Nekdanje Salusove prostore je lepo obnovila Iskra invest servis.

Razdrobljenosti na štiri lokacije, prometnega vrveža in ropota s Celovške ceste, pa hladnega in vlažnega skladišča v Javnih skladiščih, kot tudi neurejenosti prehrane in za marsikoga nemogočih delovnih prostorov in še bi lahko naštevali, vsega tega za zastopniško dejavnost v Iskri Commerce ni več. Zadnje dni januarja so se namreč preselili v nekdanje in zdaj preurejene prostore Salusa na Kamniški cesti 20 v Ljubljani.

V glavni zgradbi imajo zdaj skoraj 1.100 kvadratnih metrov površin, v skladišču poleg stavbe pa še nadaljnjih 1.200. Direktor dejavnosti zastopanja tujih firm Dušan Pirc nas je najprej popeljal v verjetno največjo pridobitev te selitve, in sicer v prostrano in lepo urejeno konsignacijsko skladišče končnih izdelkov in rezervnih delov. Skladišče je dobro razsvetljeno ter opremljeno z napravami za ogrevanje in prezračevanje. Pogoji so torej dosti boljši kot v Javnih skladiščih, kjer so imeli zaradi visoke vlage in pa nizkih temperatur, seveda v zimskem času, na nekaterih izdelkih kar precejšnjo škodo, s tem pa tudi nekaj reklamacij. Konsignacijsko skladišče so tudi primerno zavarovali, tako da so zdaj nanj res upravičeno ponosni.

Prav te dni obnavljajo le še del pritličnih prostorov poleg skladišča, v njih pa bo komercialna široka potrošnje.

Glavna stavba ima dve nadstropji, izkoriščeno pa je tudi podstrešje. V pritličju je sejna soba, ki je Zastopstva doslej, vsaj tako velike, niso imela, potem je tam jedilnica s prostorom za delitev jedi, tudi to je novost v Zastopstvih, saj na niti eni od prejšnjih štirih lokacij niso imeli dostojnega prostora za malico, kaj šele, da bi razmišljali o morebitnih kosilih. Ustrezne prostore je dobil tudi njihov računski center. Doslej se je bil v kleti brez oken, na Kamniški cesti pa je končno le ugledal »luč sveta«. Center resda ni takšen, kot npr. v IPPC, že v bližnji prihodnosti, vsaj tako želijo, pa bi ga radi povezali prav z njim. Najprej bodo zdaj povezali po deset osebnih računalnikov v interno mrežo, pozneje pa po poštni liniji z računskim centrom Iskre Commerce v poslovni stavbi.

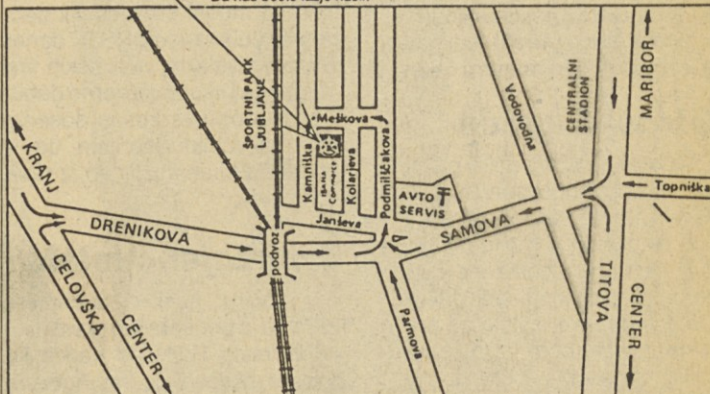
Prvo nadstropje nove stavbe je srce zastopniškega poslovanja, torej komerciala. V tem nadstropju so vsi komercialisti, vodstvo komercialnih dejavnosti in vodstvo celotne zastopniške dejavnosti. V drugem nadstropju so operativne administrativne dejavnosti, med njimi

preselili / smo se!

Od 20. januarja 1988 naprej vas vljudno vabimo v naše nove poslovne prostore na Kamniški ulici 20 v Ljubljani

☎ 061/312-744

Da nas boste lažje našli:

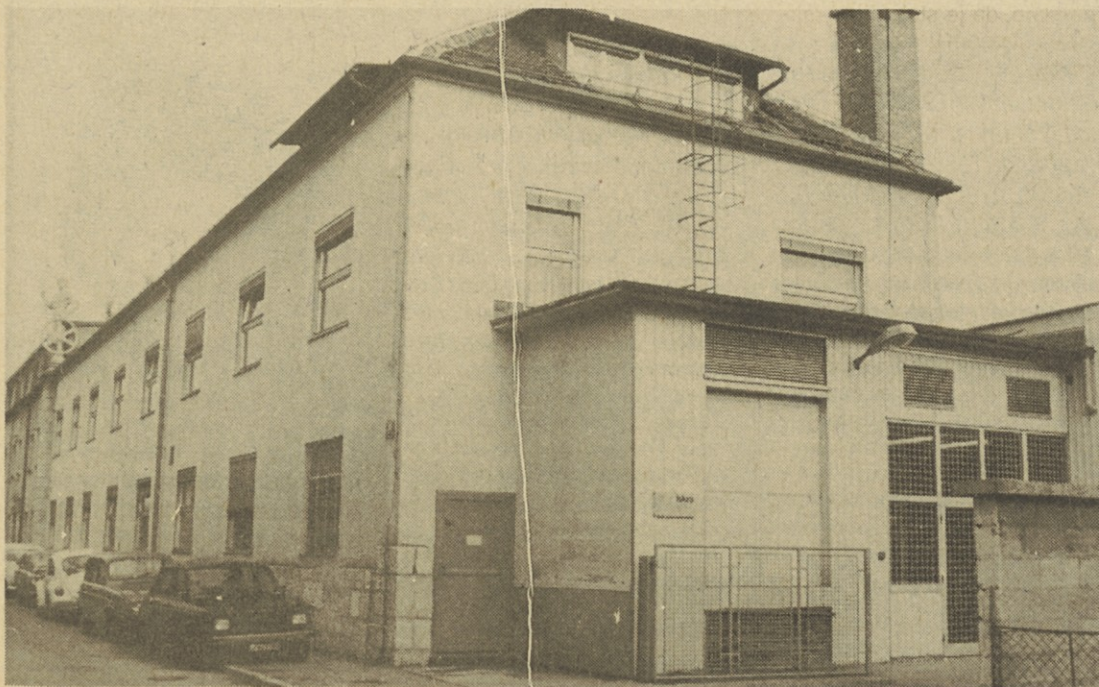

Generalni zastopnik v Jugoslaviji

ISKRA COMMERCE

Zastopanje tujih firm

61000 LJUBLJANA, KAMNIŠKA ULICA 20

konsignacijsko operativna, s carinsko-speditersko službo in konsignacijsko evidenco, tam je tudi zastopniška operativna, v kateri vodijo vse specifične računovodsko-finančne posle, seveda pa so povezani tudi z glavnim računovodstvom IC.

Direktorja Dušana Pirca smo zaprosili, naj kar sam oceni nove prostore in novo lokacijo Zastopstev. To je dejal: »Sama po sebi ima nova lokacija dve plati — po eni je nekoliko odmaknjena od prometnih tokov in je Kamniška ulica tudi mnogo manj poznana kot npr. Celovška, po drugi plati pa so pogoji za delo v teh novih prostorih dosti boljši, imamo tudi več miru, velika pridobitev pa je tudi ta, da lahko zdaj, naši kupci vedno najdejo parkirni prostor blizu skladišča.«

Obnovljene prostore, izvajalec je bil Iskra invest servis, je je na priložnostni slovesnosti odprl prvi direktor nekdanjega Iskra Standard biroja Boris Kristan.

LD

Pozna pomlad

Pomlad na Antarktiki je lani zamudila za več tednov, kar se ni primerilo že zadnjih 30 let. Znanstveniki se boje, da je zamuda v zvezi z veliko ozonsko luknjo na južnem tečaju. Običajno se razkroji polarno vrtnčenje zelo hladnega zraka med dolgo in temačno antarktično zimo ob koncu oktobra, ali na začetku novembra. To pot pa se je to zgodilo šele sredi decembra. Vedno tanjša ozonska plast v stratosferi, ki jo verjetno povzroča človek s proizvodnjo fluorklorogljikovodikovih snovi iz pršil, preprečuje vsakoletno ogrevanje atmosfere na južnem tečaju. Kakšne posledice povzroča okrepljeno ultravijolično sončno sevanje na plankton in prehranjevalno verigo na Antarktiki pa je doslej nepojasnjeno.

Morda je to vplivalo tudi na letošnji najtoplejši januar pri nas?

Otroške igrače

Otroške igrače v obliki pištol, ki so zelo podobne pravim, je lani dedek Mraz zadnjič prinesel v Los Angelesu v Kaliforniji. Policisti in druge oborožene osebe so namreč pri nagli odločitvi zamenjali otroške pištole za prave in marsikatero lastnika preprosto ubile, kot to odredajo predpisi mestnih oblasti. Veliki proizvajalci pištol ne bodo smeli več izdelovati tovrstnih igrač in tudi v

trgovinah jih ne bo naprodaj, čeprav ta proizvodnja računa na izgubo 200 milijonskega dolarškega prometa. Mestni svet Los Angelesa bo dovolil poslej le proizvodnjo pištol v pisanih barvah, ki se bodo bistveno razlikovale od pravih.

Na začetku so bile bakterije

Pradavne bakterije, ki so se prehranjevale z žveplom v vrelih zemeljskih izviri, so bile pred tri in pol milijarde leti zadnji skupni predniki vseh živih bitij. Do tega spoznanja so se dokopali britanski znanstveniki in objavili vest v časopisu Nature. Do istega rezultata je prišla raziskovalna skupina univerze v Kaliforniji. V računalniški model so vzpostavili dednostno substanco DNS 32 danes živečih živalskih, rastlinskih vrst in raziskali skupno izvirno deblo. Rezultat pa nasprotuje dosedanjim razvojnim teorijam da je prvotno življenje izviralo iz tople »prajuhe«.

Zamrznjeno letalo

V polarni noči 7. decembra 1971 se je ponesrečilo preskrbno letalo Herkules francoske polarne ekspedicije na Antarktiki. Kratek čas po startu je moralo spet zasilno pristati na Antarktiki. Pri tem sta se dva motorja zelo poškodova-

vala, zato ga niso mogli usposobiti za letenje. Uporabne dele so demontirali in ostalo prepustili naravi.

Pred desetimi leti so ameriški inšpektorji obiskali kraj nezgode. Razbitina je bila tisti čas močno zasnežena, vendar zaradi suhe in hladne klime ni zarjavela. Vzlic temu, da je bilo letalo pogreznjeno v sneg, je ameriška znanstvena ustanova NSF poslala na kraj nesreče šestčlansko reševalno skupino.

»Morali smo se smejati«, se spominja Jim Mathews, »ko smo zagledali razbitine. Samo rep je štrlel en meter iz snega. Skupina je začela letalo odkopavati, najprej z lopatami, pozneje pa tudi z majhnim buldožerjem. Po 23 dneh so odkopali globoko zamrznjeno letalo.

Zadnjo jesen, pravzaprav na začetku poletja na južni polobli,

so prišli letalski tehniki. Zamenjali so turbo motorje in znova vstavili manjkajoče instrumente. Ko se je spet otopilo, so prešli na zadnjo stopnjo reševanja.

Čisto s svojimi močmi pa Herkules po skoraj 18 letih in s 14 ti-soč urami letenja le ni mogel vzleteti. Šele ko mu je prišlo v pomoč drugo letalo, se je Herkules odlepil od ledene piste in odletel v bazo.

Skupni stroški odkopavanja letala iz večnega ledu so znašali pol milijona dolarjev. Devet milijonov pa bo stalo, da bodo letalo spet usposobili za antarktične raziskave. Vse skupaj pa bo le 28 milijonov dolarjev manj, kot bi veljala nabava novega raziskovalnega antarktičnega letala.

Zbral, prevedel
in priredil
Marjan Kralj

Zahvala

Ob smrti moje drage mame

Angele Zmrzlikar

se vsem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Stikala, še posebej liniji EDG, zahvaljujem za darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

hči Ančka Kocelj

Pavli Kranjc v slovo

Bilo je mrzlo januarsko jutro, ko smo izvedeli, da se je za vselej ustavilo srce naše dolgoletne sodelavke Pavle Kranjc, zaposlene v tovarni velikih zaganjalnikov Iskre Avtoelektrike Nova Gorica. Toda kako verjeti in dojeti, da je vse to žalostna resnica.

Odkar smo vedeli za tvojo bolezen, smo z optimizmom upali, da boš s tvojo izredno voljo in značajem bolezen premagala, toda žal se to ni zgodilo. Vest, da te ni več med nami, je globoko prizadela vse tvoje sodelavce in prijatelje.

Bila si član delovnega kolektiva od 1963 leta. Skoraj 25 let si se nesebično razdajala ter opravljala delo vestno in marljivo na liniji tuljav, stikal in sklopov. Večino let si opravljala delo na zahtevnem navijalnem stroju za navijanje tračnih tuljav. Tvoje izkušnje, ki si jih prenašala na druge sodelavce, so bile bogate in koristne za nadaljnji razvoj naše delovne organizacije.

Draga Pavla!

V soboto, 23. januarja si praznovala svoj 60. rojstni dan. Na tiho si upala, da se

boš kmalu upokojila in uživala sadove dela v jeseni tvoje življenja. Vsi skupaj se sprašujemo, zakaj je življenje tako kruto, zakaj človek za doživete radosti plača prezgodnji davek. Toda vsa vprašanja ostanejo brez odgovora, kajti smrt je konec vsega. Za nekatere nastopi prej, za nekatere pozneje, toda, za vse vedno prežgodaj.

Pavla! Prežgodaj je prišel čas, ko ti moramo izreči zadnjikrat hvala za vse, kar si nam dobrega in lepega zapustila. Spomin nate bo v naših srcih živel vekomaj.

Naj ti bo lahka zemlja zadnjega doma, od koder ni več povratka!

Tvoji sodelavci in sodelavke iz tovarne Velikih zaganjalnikov

Ob 8. februarju
slovenskem
kulturnem
prazniku.

Naj bo beseda, kjer je ni

Iskra

Angleški pesnik John Donne je pred več kot 250 leti zapisal: »Noben človek ni ot ok«. Res. Človek ni ot ok, ki bi sameval sredi morja. Potrebuje sočloveka, njegovo bližino, ljubezen, pomoč, odkrito besedo. To še posebej velja za človeka, ki piše, pa najsi piše zato, ker ga okolica ne razume ali iz notranje nuje, ker drugače ne more in mu to pomeni preseganje blede vsakdanjosti. Morda so prav iz te želje, deliti z nekom občutja, mnenja in izkušnje, nastajali in še nastajajo literarni krožki, ki so bolj ali manj vplivali in še vplivajo na razvoj in rast kultur različnih narodov. V vsej svoji pestrosti in raznolikosti pa so verjetno povsod odigrali pomembno vlogo združevanja podobno mislečih in podobno čutečih ljudi.

To velja tudi za kranjsko literarno skupino ISKRE, ki že desetletje združuje ljubitelje pisane besede in vzgaja prave »male« pisatelje, pesnike in pesnice. Dva zbornika in sedem samostojnih pesniških zbirk je sicer skromen, a ne zanemarljiv prispevek na knjižni polici slovenske pisane besede.

Kranjski literarni publiki delo skupine ni več neznano. Vsako leto z zanimanjem in številno udeležbo spremlja njihov nastop 3. decembra. Literati ISKRE so si namreč prav obletnico rojstva največjega slovenskega pesnika dr. Franceta

Prešerna izbrali za svoj kulturni praznik, na katerem predstavijo svoja najnovejša dela, povabijo priznane slovenske pesnike in pisatelje, kratka predstavijo prijeten kulturni večer. Prav s svojo številno udeležbo in pozornim spremljanjem dela skupine ta zvesta publika po svoje prispeva k rasti literatov in jim daje priznanje, ki ga sicer le redko dobijo v svojem vsakdanjem okolju, na delovnem mestu.

Morda pišete tudi vi in se nam želite pridružiti? Veseli bomo, če nam boste zaupali vaše stvaritve in skupaj bomo morda odmevnejši, predvsem pa bolj ustvarjalni. Kajti kot pravi pesnica Francka Tronkar, »beseda prava srce oživi, daje moči«, in te nam še kako primanjkuje.

V literarni prilogi, ki smo ji dali naslov »Naj bo beseda, kjer je ni«, predstavljamo, skupaj s kolegi likovniki, dela nekaterih najbolj aktivnih članov literarne skupine Iskrinih delovnih organizacij v Kranju. Posamezne avtorje pa nameravamo podrobneje predstaviti na posebnih kulturnih straneh, ki bi z vašo pomočjo želele prerasti kranjske okvire in bi zapisovale utrip kulturnega dogajanja v vseh Iskrinih delovnih organizacijah po Sloveniji.

Ana Demšar

Ob 8. februarju
slovenskem
kulturnem
prazniku

Zeleno

Iščem košček zelenega.
Ne najdem.
Z rokami obrnem jalovino,
jo posejem.
Bosa pobiram plodove:
zeleni.
Izluščim semenje.
Darujem ga vetru
in soncu
in rosi.

Naj pozeleni vsak košček
brezbarvnega!

Francka Tronkar

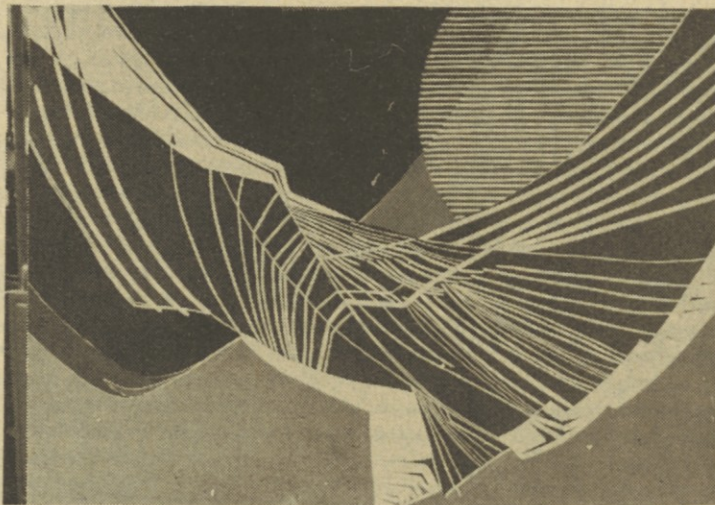
Stol

Les! Barva! Lak! — Stol!
Predmet, ki stoji ob mizi,
rekvizit za sedenje — nič več.
Se spominjaš?
Sedela si na njem.
Bil je najlepši zato, ker je bil tvoj!
Kupil sem ga mnogo let kasneje.
Tebe nisem mogel dobiti,
samo stol sem dobil za spomin,
za večni spomin na tvojo podobo
v mojih očeh in v mojih mislih.
Ko sedem nanj, že čutim tvojo bližino,
tvoj duh, kot lebdenje ptice v zraku.
Ta stol si sedaj ti!
Včasih se mu usedem nasproti
in se pričnem pogovarjati z njim.
Tako lepo znaš pripovedovati sedaj,
ko te ni več, ko si samo mrlič
v mojem neskončnem svetu iluzij,
prenatrpanem z rekviziti,
za katere živi naš spomin.

Miha Štefe

Zelenko
Avtor: Franc Guček

Jesenska ptica
Avtor: Izidor Jalovec

Prav — s tišino groma

V jekleni krsti
cvet je ognjeno osteklenel,
je zažarel —
z vso biserno svetlobo;
je na tanki nitki misli obvisel —

tako lahno
in tiho prav tako,
da je s spominom

KOZMOS ves razmajal.

Marjan Štancar-Monos

Naj bo beseda, kjer je ni

Avtorica: Vida Štemberger
»Kar se v glavi skriva,
delo rok odkriva.«

Avtor: Boris Lavrič
»Kjer vizija bodočnosti sveti,
tam prostora za slabosti ni.«

Vse se v tišino staplja.

Mimogredé uide si korak;
tja dlje, tja dlje — v spóne.
In je jutro! — Dan je...

Marjan Štancar-Monos

Samotno drevo

Odletela si
z mojih posušenih vej.

S koreninami od
moje duše
do tvojega drobnega srca
te čakam.

V trepetu tvojih kril
je zapisano,
da se vrneš
v naročje moje krošnje.

Ko prideš,
v poslednji kaplji
poženem mladiko.

Janez Mayer

Prej so utrgani!

Lepši, ko so rože cveti,
več ljudi jih boče imeti.
Prej utrgani za v vazo,
hitreje gredo v pozabo.
Ne, da svoj bi sad rodili,
za kar ustvarjeni so bili.

Dolfe Mrak

Želja

Želim da te vidim
da te zagrlim
vuče me ka tvojoj avliji
da te ljubim hrlim

Udaram alkam po vratima
tebe dozivam
rumeno lice i bijele ruke
slastno, žedno, cjelivam

Nail Komić

Autoportret
Avtor: Franc Guček

Prijateljstvo?

Nočem vedeti,
da je prijateljstvo
minljivo kot mavrična rosa,
ki pade z neba;
občutljivo bolj
kot zibajoče se makove glave
sredi polja.

V najlepšem zorenju se zlomi...

Kdo ve, kam nese veter
njegovo ranjeno seme?

Nočem vedeti.

Francka Tronkar

Ob 8. februarju
slovenskem
kulturnem
prazniku

Naj bo beseda, kjer je ni

Avtor: Janez Vovk

Sanje

Kadar me ni,
odpri vrata
in spusti noter poljub,
ki sem Ti ga zjutraj
pustil na pragu.

Kadar me ni,
odkerbni sled moje roke,
ki Te je vodila skozi spanje.

Kadar me ne bo,
zajoči tiho v duši
in po sledi roke
bom stopil čez prag v Tvoje sanje,
otrok moj.

Janez Mayer

Vrni se v domovino

Takrat,
ko si prvič odhajal,
sva sanjala o sreči
z odprtimi očmi.
A vlak hiti,
tvoj vlak v tujino!
Ko si že drugič odhajal,
sva se bodrila:
»Še leto in vse bo prav!«
A vlak spet hiti,
tvoj vlak v tujino.
Že leta in leta
prihajaš — odhajaš.
Mi mahaš v slovo,
ker vlak spet hiti,
tvoj vlak v tujino.
In leto za letom
obljube in želje
in solze in upi
— jutri!
Želim si bližine —
otroka — družine...
A upe mi vedno odnese
tvoj vlak v tujino.
Leto za letom
sva vedno bolj tujca.
Mladost pa odhaja. —
A sreča?
Odnaša jo vlak,
tvoj vlak v tujino.
Vrni se že v domovino!
Le enkrat živimo!
Le skupaj sva eno!
Za vedno
brez tebe hiti naj
ta vlak v tujino!

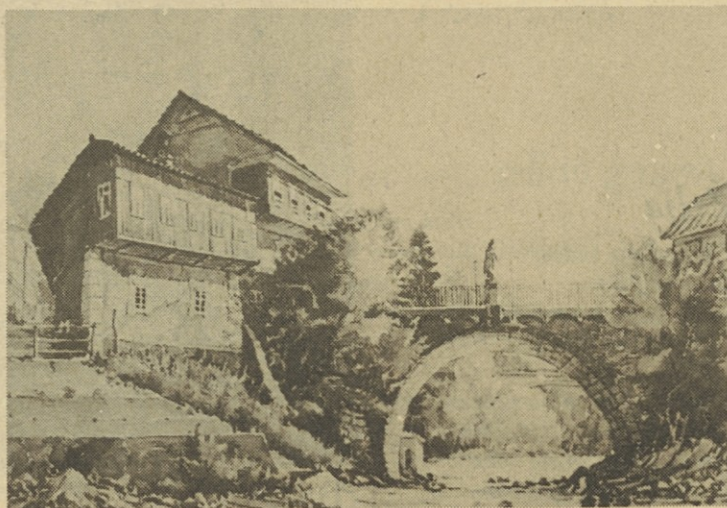
Staša Vukovič-Krpan

Sodite

Pokopane rože,
zakopan spomin;
ptič v grmovju cvrkne...

Naj? Naj — cvrknem z njim?!

Marjan Štancar-Monos

Avtor: Martin Goričanec

Pjesniku

Prošetaj uvalom kad trnjine zore
ili mjesečinom obasjanim kolskim putem
napij se na izvoru potoka bladnog
zapjevaj, pjesmom dozovi odjek iz gore.

Toplinom srca posij sjeme ljubavi
pomiluj očima livadu okićenu stadom
životu, putniku ukloni trnje s puta
kišom isperi gorčinu rane povij.

Na smrt nemaš pravo ti smrtniče
nit blatom da vječno pokunjeno gaziš
potomcima svojim vedrinu života daj
zori pjesmom odgovaraj oj pjesniče.

Nail Komić

Kaj ti bo?

Kaj ti bo sveća, če je ne znaš prižgati?
Kaj ti bo sonce, če moraš pod zemljo garati?
Kaj ti bo prijatelj, če ne znaš ga spoštovati?
Kaj ti bo ljubezen, če je nimaš komu dati?
Kaj ti bo življenje, če ne znaš ga darovati?

Dolfe Mrak

Konec

Ne igray se z mojim srcem punca
ne igray se z ognjem v njem
če hočeš umreti z mano
pusti ogenj v temi
dotakni se me
ohrani tišino
ta trenutek
ki nama je ostal
postala bova kamen
nekaj kar se ne podre
slišala bova pesem
pesem poznava le ti in jaz
ohrani tišino in pozabi na vse

Rafael Zorman-Raff

Pogled
Avtor: Franc Guček

Autoportret 2
Avtor: Alojz Dular

Ob 8. februarju
slovenskem
kulturnem
prazniku

Naj bo beseda, kjer je ni

Avtor: Janez Vovk
»Polja širna smo poželi,
kruha bomo vsi imeli.«

Polno spomina

Polna je čaša
strupenega vina!
Polno srce je
grenkobe pelina.

Vino popil sem
in čašo razbil,
da vina strupenega
več ne bom pil.

Srce pa ostalo
je polno spomina
na čašo grenkobe
in strupenega vina.

Dolfe Mrak

Puntarji
Avtor: Jože Volarič

Orna misel

Zlomi zdaj — svoj greh
in skozi polje hodi;
hodi — skozi — polje

in se zazri!

V pot, ki teče skozi zemljo...
In se zazri —
v kamen, ki srce ti vzdrami,
in se zazri, zazri — ...
Nazaj — naprej poglej!

Je moja misel
res poslednja ptica,
ki nad nami keroži?

Je pravi v vnebovpogled — iskanja?

Kaj naj mi kozmos vzponudi,
če svoje zemlje — žita, kruha ne
poznam;

kje so — NAŠE ŽRMLJE?

V povesmno zaobjet
sem v ENO —
z žitno bilko in travo;
zaobjet
sem z ženo si — dekletom,
zaobjet
sem — s tabo,
ki si lepa, lepa, lepa —
ko si — daleč.

Pesem klic je,
žitnega semena,
ker te nosim — s sabo.

Vzklič! Vzklič! deklica, ki — žena...

Marjan Štancar-Monoš

Ciklus

Včeraj nismo sedeli za isto mizo.
Včeraj nismo pili iz bokala, drug za drugim.
Včeraj se nismo sovražili.
Včeraj se nismo poznali.

Pojdi z menoj!
Nalila ti bom bistro studenčnice.
Povedala novo pesem.
Pojdi z menoj!
Utrgaj si jabolko,
razglej se po mojem vrtu.
Spoznavaj me.

Zamudila sem in sedaj mi je žal.
Nisem videla, ko je sonce vzbajalo v jutru.
Nisem videla, ko je s svojimi žarki
popilo še zadnjo roso s cvetnih listov.
Nisem videla, da si tako blizu.

Zaplešiva, dokler slišiva glasbo,
zapojeva, dokler imava pesem,
glejva si v oči,
dokler dneva ne zagrne noč.

Vse je osivelo in votlo zadonelo.
V noči je postalo tesno,
v sobi temno.
Ne vem, kam bi dala dlani?
Ostale so le motne sledi.
Kam bi položila lepoto dni?

Biserka Car

Avtorica: Vida Štemberger

Na vasi
Avtor: Alojz Dular

Brez naslova

Jutra sijajo
pisane barve metuljev.
Ptice pojejo soncu.
Misli se dotikajo
svetlega obzorja.

Ljubezen nevidno gori.

Francka Tronkar

Priklobčil čas se je v ozborje

Kolovrat večnosti vrti,
vrti se
in — razpada;

v nove niti...

Zamotanost vesti.
Ta čas
si klobčič plete
ta in ona — stran!

Po svoje vsak
le svoj čas blesti —
z odjekom ognja —
do — prsti...

Marjan Štancar-Monos

Ob 8. februarju
slovenskem
kulturnem
prazniku

Naj bo beseda, kjer je ni

Literarno prilogo, ki smo jo posvetili slovenskemu kulturnemu prazniku je zbrala in uredila Ana Demšar

Nagovarjanje
Avtor: Jože Volarič

Praželje

Kaj, če ni res,
da rože dišijo?
Kaj, če ni res,
da pod noč oblaki temnijo?

Kaj če ni res,
da reka teče navzdol?

Kaj, če ni res,
da resnično živimo?

Nemara samo
kot praželje lebdimo
nad velikim vprašanjem
sveta.

Francka Tronkar

Ne zovi me

Ne zovi me srečom
ne jaši ne osedlana
u sumrak, u proljeće
konja vrana

Nail Kamić

Enega po enega

Nalij mi polne kozarce,
točajka z belim predpasnikom
in rdečih nasmejanih lic.
Vedno polni naj bodo.
Za vsak dan v tednu
po enega.
Za teden v mesecu
po dva.
Za vsak mesec v letu
nešteto jih nalij.
V vsakem posamezno
bom utapljal žalost
in se ob tem veselil.

Jože Volarič

Sama sem tu

Čudno daleč
je vse...
samo jaz sem tu
vsak hip
in neslišno
srkam svoj čas.

Francka Tronkar

Rože

Avtor: Franc Guček

Načrti kroparskih upokojencev za letošnje leto

Društvo upokojencev Kropa je pripravilo za svoje člane dne 27. XII. 1987 ob 15 uri čajanko ob koledvi in je trajala do 20 ure.

Med 160 udeleženci so bili tudi povabljeni družbeno-političnih organizacij in pa naši stalni dobrotniki, ki nam po svojih močeh pomagajo, da naše društvo lahko vsesplošno tako obsežno deluje in da se vsako leto pripravi takšno srečanje, na katero člani prav radi pridejo.

V uvodu naše čajanke smo na čast našim povabljenecem-gostom in pa novo sprejetim članom zapeli pesem ki smo jo sprejeli »za svojo« in je že po tradiciji stalna naša spremljevalka na izletih, ali drugih srečanjih: Ko v jutranjem soncu planine žare... Po izpeti pesmi je vse navzoče pozdravil predsednik tov. Tina Sparovec, se zahvalil za vsakršno pomoč ki jo bodi si podjetja, organizacije ali posamezniki nudijo našemu društvu in jim zaželel srečno in uspešno 1988 leto.

Odbor našega društva se zaveda kako malo je treba da postanejo ljudje veseli, le »nekdo« mora »organizirano« pristopiti k temu..., vemo, da ni lepše govoriče od tiste, ki jo izgovori pesem in da je prav ona tista, ki si najlažje poišče pot do srca!

Nato so zaplavale po dvorani melodije skrivnostnih strun po katerih so se sprehajali prsti Mihe Dolžana ob spremljavi baritonista Toneta Kozlevčarja. Kako umetniško v živo sta nas popeljala v lepši svet ki je manj samotne in več osrečujoče radosti. Zato: Poj moj prijatelj, ker pesem opogumlja in krepča človeka za življenje, lažje prenaša preizkušnje dneva in noči in utrjuje osebnost gotovost. Zato poj moj sopotnik, tambolj tisti ki ga nažira dvom da je živeti nesmiselno — ob pesmi si boš nabral novih moči za življenje, to je najlepši in najzanesljivejši način za opogumljanje-izvleči se iz stiske.

In kaj vedo povedati pri DU Kropa o svojem delu?

Na dan čajanke je društvo število 340 članov. Šestim članom osemdeset letnikom smo čestitali k temu jubileju preko radia TRIGLAV Jesenice. V spomin devetm umrlim članom v letu 87 smo odpeli našo Kroparsko koledniško pesem: danes po vseh krajih zemlje....

Za vse naše člane realiziramo (v času enega leta) naročila in prodajo premoga v sodelovanju KURIVA Naklo. Tako smo v letu 1987 z osebjem našega odbora prodali 612 ton raznega premoga in hkrati pobrali novih naročil za leto 1988 — 650 ton. Posebno javno zahvalo dolgujemo KURIVU v Naklem ki nas obravnavajo kot prioritarno in smo menda na tem območju edinstveni, ki se or-

ganizirano ukvarjamo v tej smeri.

V letu 1987 smo k dnevu žena imeli izlet 06. 03 v Novo in staro Gorico, si ogledali spominsko obeležje nad staro Gorico tik pod Osimsko cesto ki pelje preko Italijanskega ozemlja kot bližnjica v Goriška brda. Drugi naš izlet smo organizirali prav tako na goriško. Naš končni cilj so bila goriška brda preko Osimske ceste s sprotnim obiskom in ogledom na Vipavskem križu. Na obeh izletih smo posneli tudi film in ga predvajali na naši čajanki. (Filmske zapise in naše posneto petje skrbno deponiramo in bodo s časom lep dokument zanamcem

vidna mesta tako na regijskih kot republiških tekmovanjih. Ob priliki ko pobiramo članarino za prihodnje leto koncem starega leta in Vzajemno samopomoč (VS-pogrebina) smo vse te naše finančne obveznosti do ZDUS-a odvedli že pred Novim letom. Tedaj skušamo s primernim pojasnilom pridobiti čim več članov VS in pa čim več naročnikov na naš uradni časopis VZAJEMNOST. Naše člane imamo zastopane v vseh organizacijah: RK, KS, LD, SZDL itd. Pri drobnem gospodarstvu pa več članic sodeluje ALMIRO v Radovljici. Dvajset članic redno hodi na rekreacijsko

izlet v času trgatve grozdja na Štajersko in kopanje v toplicah. Srečanje v naravi bo neke v mesecu juniju in lovski koč na Petelinovcu (Jamnik). Predvideni so tudi štirje planinski pohodi v sodelovanju z PD pri SŽ PLAMEN Kropa in eden od teh treh bo gotovo najbolj ugoden za naše člane t.j. Ratitovec. Glede počitnikovanja smo vsem našim članom še v naprej priporočili naš počitniški dom DELFIN v Izoli, saj iz izkušenj vemo, da jim ta dom imponira in se uslug v njemu radi poslužujejo, seveda z predhodno rezervacijo preko našega društva. Trudimo se, da ustrezemo tudi kakšni izredni želji za počitnikovanje v tem domu. Skrbimo tudi da se negujejo tradicije: rezlanje jasic, umetno kovaštvo, izdelovanje barčic, koledovanje itd.

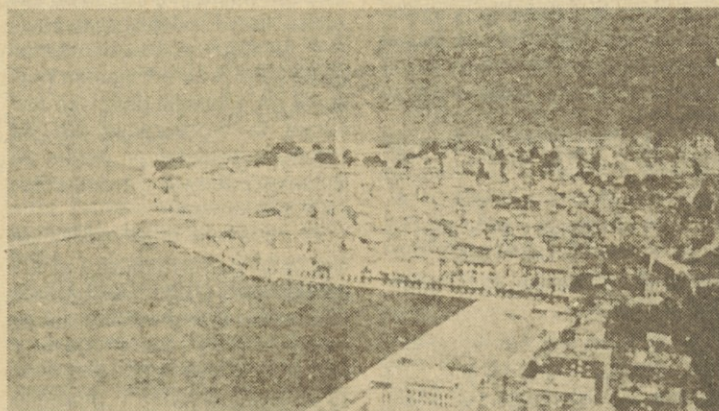
Še in še bi se dalo pisati in govoriti tudi o drobnem našem delu brez katerega gotovo ne bi bili tako uspešni kot smo v prid društva in posameznikov je bilo pojasnjeno na koncu statističnega poročila.

Pri našem delu pa nas gmotno podpirajo naslednji dobrotniki in priznamo, da brez njih ne bi imeli prilike poročati o tako obsežnem delu kot vzradošeni lahko:

ZDUS Radovljica, PLAMEN Kropa, »ISKRA« Mehanizmi Lipnica, KS in SZDL Kropa, OBC. SIND. SVET Radovljica, RAJGELJ Janez galvanizerstvo Kropa, RAJGELJ Anton izd. galv. opreme Kropa, KRNC Mitja gostilničar Kropa, AVSENIK Andrej gostilničar Kropa, KS Kamna gorica, CENGLE Janez Koplast Kamna gorica, KS Srednja dobrava, ŽIVILA Naklo-prodajalna Kropa, ŽITO-TRIGLAV Lesce, SŽ Jesenice, ŽTG Ljubljana. VSEM NAŠIM DAROVALCEM PRISRČNA HVALA s toplim priporočilom še za vnaprejšnje sodelovanje saj vaša pomoč plemeniti naše delo in tega ni potrebno še posebej dokazovati. Vsem tudi srečno in uspešno poslovno leto 1988!

Ob koncu pa še lepa hvala tovarni »ISKRA« TOZD Mehanizmi, ki nam je za popolnejšo predstavo nudila ozvočenje in tov. Cveto Hajdaroviču za pozorno bdenje nad sinhronizacijo, tovarni »PLAMEN« Kropa za ogrevano dvorano in kuhanje klobas in čaja pa Kozjek Mileni, izvajalcema prijetnega programa tov. Dolžanu in Kozlevčarju, tov. Šolarju in Mrgoletu. Ob koncu čajanke pa so nas presenetili še pevci KUD Staneta Zagarja iz Kroke pod vodstvom Egija Gašperič in še tako dopolnili naš neizrežirani program. Tudi pevcem lepa hvala in nasvidenje na naslednji čajanki!

Ivan Mihelič

Tudi letos bomo letovali v Izoli

o življenju svojih prednikov). Dne 27. 06. smo imeli srečanje v naravi. Letos smo prvič organizirali za odbornike našega društva izlet v Atomske toplice in sicer 25. 07. v tem letu v Kumrovec, Olimje (najstarejša apoteka v Evropi) in Atomske toplice.

V sodelovanju z planinsko sekcijo SŽ Plamen Kropa so se naši člani udeležili tudi pohodov na Nanos, Radoha na Koroškem, Ojstrica s piknikom v Logarski dolini in na Mostrovko.

Sicer pa so zvrsti naše vsestranske dejavnosti precej obsežne: V športnih disciplinah veleslaloma in sankanju zasedamo

pomlajevanje mišic, kajti gibanje je najboljša medicina!

Ker so naši »penezi« iz dneva v dan čedalje bolj blede-tuberkulozni, so naši prispevki za prihodnje leto po navodilih ZDUS tudi nekaj višji, tako da se plača za članarino din 500.— (letno) VS (pogrebina) pa 2.500.— din za glavnicu 80.000.— dinarjev.

PLAN ZA LETO 1988:

Trije avtobusni izleti in sicer: K dnevu žena — pomladi naproti na goriško, drugi izlet v času češenj na Staro goro na Trebanjskem s spotnim ogledom domačije Primoža Trubarja in tretji

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sogovornik
Vladimir Logar**

Poslovanje v združenem podjetju in oris stanja

Oblika združenega podjetja je v času od svoje ustanovitve 1. januarja 1966 pokazala določene prednosti, ki se kažejo v naslednjih dejstvih:

- okrepitev poslovne samostojnosti organizacij je sprostila poslovno iniciativo, ki se zrcali v večji poslovni uspešnosti tovarn in večjem interesu za dobro gospodarjenje. Decentralizacija odločanja je okrepila neposredno odgovornost vodstvom tovarn za njihove poslovne rezultate.

- samoupraven sistem je v pogojih ekonomske samostojnosti organizacij dobil ne le formalno samostojnost, temveč tudi pristojnosti odločanja o gospodarjenju in delitvi sredstev (dohodka).

V celotnem kompleksu združenega podjetja pa se pojavljajo naslednje hibe:

- poslovanje posameznih organizacij je bilo usmerjeno v reševanje tekoče ekonomske in proizvodne problematike ob istočasnem pomanjkanju dolgoročnejšega načrta razvoja podjetja. V tem se kaže nasprotje med operativno samostojnostjo organizacij in nesposobnostjo načrtovanja dolgoročnejshe poslovne politike združenega podjetja. Glede na to je bila tudi dejavnost uprave združenega podjetja bolj usmerjena na reševanje operativnih tekočih zadev in je tako izostala bistvena funkcija uprave združenega podjetja, to je načrtovanje dolgoročnejšega razvoja

- poslovna enotnost združenega podjetja naj bi bila zagotovi-

jena s koordinacijo poslovanja, ki pa je bila ob tako razdrobljeni organizacijski strukturi praktično nemogoča. Neučinkovita koordinacija je bila posebno izrazita na relaciji proizvodnja — razvoj — prodaja, kar je privedlo do avtarkičnega razvoja in sprejemanja poslovnih odločitev. Vpliv uprave združenega podjetja na te dejavnosti, ki so bile organizirane kot samostojne organizacije z vsemi pristojnostmi, kot jih daje Temeljni zakon o podjetjih, je bil minimalen. Funkcija koordiniranja se je preoblikovala v prepričevanje in nato v neizbežne kompromise brez jasne dolgoročne orientacije.

- proces odločanja je izredno počasen in neučinkovit. Študija IMEDE celo navaja, a je bil proces odločanja »boleče počasen«

- stiki vodstva združenega podjetja z vodstvi organizacij so zelo rahli, strokovni kolegij generalnega direktorja v sedanjih pogojih ni posvetovalni organ, temveč služi pretežno le za izmenjavo informacij

- prodaja izdelkov se opravlja v samostojni organizaciji, ki je ločena od proizvodnje. Ker proizvodnja in prodaja predstavlja dve avtonomni organizaciji, je prekinjen neposreden vpliv tržišča na proizvodnjo in obratno. S tem tovarne izgubljajo svojo poslovno orientacijo in niso v stanju, da se hitreje prilagajajo tržnim pogojem. Ker pa poslovne odnose med prodajo in tovarno ureja letna pogodba, tovarna insistira na obveznostih prodaje, ki izvirajo iz te pogodbe, ne glede na pogoje prodaje (tržišča).

- prodajna organizacija sicer opravlja funkcijo prodaje, vendar

vse negativne posledice nosijo tovarne, ki pa same na prodajne akcije nimajo vpliva. Študija IMEDE je to ugotovitev formulirala tako, da je »prodaja gospodar nad življenjem in smrtjo tovarn ob zagotovljenem lastnem obstoju«

- dotok sredstev od realizirane prodaje gre na žiro račun Prodajne organizacije. Zaradi tega prihaja do prelivanja denarnih tokov od prodanih izdelkov z namenom, da se za vsako ceno zagotovi vsem organizacijam mesečno izplačilo osebnih dohodkov ne glede na prodajno realizacijo posameznih tovarn.

- bistven problem, to je prelivanje sredstev, ki naj bi se rešil v združenem podjetju, se je pojavil v isti obliki v Prodajni organizaciji

- prodajno politiko združenega podjetja je zaradi statusa Prodajne organizacije dejansko formirala ta organizacija, ne pa združeno podjetje, pri čemer pa je lahko prihajalo do nasprotujočih si interesov

- nabava je organizirana kot samostojna organizacija z vsemi pristojnostmi organizacije. Glede na to je bila šibka koordinacija na relaciji nabava — prodaja, s čemer se je onemogočala povezava med nabavno in prodajno politiko

- proces specializacije, katerega je sprožilo enotno podjetje z novimi investicijskimi vlaganji, je v združenem podjetju ogrožen zaradi fluktuacije tržišča. Vsaka organizacija išče svojo ekonomsko sigurnost v širjenju asortimenta in odstopu od specializacije, kar predstavlja neekonomičnost poslovanja. Združeno podjetje nima enotnega kapitala, nima skladov za intervencijo in je specializacija nevarna stvar

- bazični razvoj in razvoj iz-

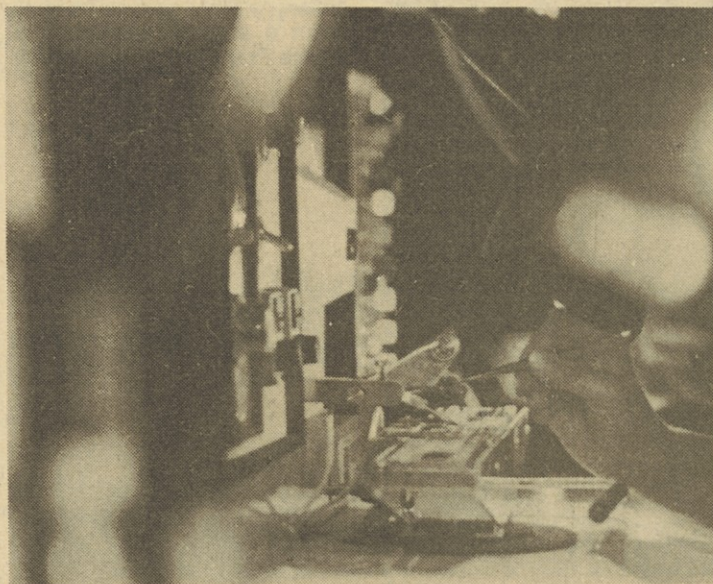
delkov nista bila usmerjena, ker ni bilo dolgoročnejšega razvojnega programa združenega podjetja. Zaradi rahle povezanosti razvojne dejavnosti proizvodnje in prodaje so prihajale iniciative za razvoj novih izdelkov pretežno s strani ZAVODA ZA AVTOMATIZACIJO. Namesto tržnega koncepta je bil prisoten poleg proizvodnega še razvojni koncept proizvodnje. Medsebojna ločenost razvojne dejavnosti proizvodnje in prodaje je pogojevala tudi različne interese in medsebojna nasprotja. Neurejene razmere oziroma odnosi med organizacijami in ZAVODOM ZA AVTOMATIZACIJO so otežkočale uspešno izkoriščanje celotnega strokovnega potenciala ZAVODA ZA AVTOMATIZACIJO, ki se je vse bolj zapiral v lasten krog in iskal rešitev predvsem v sanaciji svojega ekonomskega položaja, zlasti z dopolnilno proizvodno dejavnostjo za tuje naročnike.

V strokovnih službah pri upravi združenega podjetja so organizirana naslednja področja:

- programsko-tehnično,
- organizacijsko-kadrovsko,
- finačno-računovodsko,
- investicijsko in
- sekretariat s pravno službo.

Strokovne službe združenega podjetja so zadržale operativno-administrativni značaj. V formalnem smislu predstavljajo organizacijo določenih poslovnih funkcij po vertikali, toda brez posebnih pristojnosti in v odnosu do organizacij tudi brez odgovornosti. Po organizacijski zasnovi predstavljajo še ostanke oblik centraliziranega vodenja podjetja in so v glavnem tako tudi dimenzionirane. Poimovanje, da le s hierarhično organizacijo (tako imenovanim linijskim sistemom) posameznih temeljnih poslovnih funkcij edinole zagotovimo enotnost podjetja, je preživeto tako v naši kot tuji praksi. Strokovne službe pri upravi združenega podjetja morajo zatorej dokončno izgubiti administrativni značaj in možnost operativnih posegov v organizacije in se preoblikovati tako, da postanejo strokovno-analitični organi pri vodstvu podjetja.

Zaradi prevelikega števila tovarn je možnost usklajevanja poslovanja izredno otežkočena. Taka razdrobljenost po gospodarski moči tako različnih tovarn ne drobi samo proizvodnih sil, temveč povzroča drobitev ekonomskega potenciala in v določenih primerih tudi neoptimalno izkoriščanje proizvodnih in tehnoloških zmogljivosti.

POTOPIS

10

Piše: Dare Bencik

POTOVANJE NA KITAJSKO IN JAPONSKO

28. APRIL

Napovedano je bilo slabo vreme, zato sva dlje ležala. Ko sem prišel od zajtrka pri McDonalds, je Bojan še vedno ležal, vendar se je zjasnilo in odločila sva se, da obiščeva PIC — to je vrh nad Hong Kongom. Do tja sva šla s Ferry (to je mali trajekt, ki je zelo poceni) prav do vrha pa pelje še poseben vlak, ki ni bil prav poceni. Na vrhu sem bil kar malce razočaran, saj ni bilo drugega kot nekaj trgovin. Tudi razgled ni bil nič posebnega. Razočarana sva se po enournem ogledu vrnila v center in šla na kosilo. Popoldne sva še malo stikala po trgovinah, si nakupila malico za naslednji dan (saj sva odpotovala v Tokio). Zvečer sem se pogovarjal z Dancema, ki sta prišla iz Indije in Nepala in sta potovala na Kitajsko. Pripovedovala sta tudi, o prepovedi alkohola v Skandinaviji. Pozneje se nam je pridružil še Francoz, ki potuje 6 mesecev. Doma je sicer iz Pariza, Jugoslavijo pa je kar nekajkrat že obiskal, ko je potoval v Grčijo in Turčijo.

Kmalu smo šli spat.

29. APRIL (sreda)

Vstala sva dovolj zgodaj, da ne bi zopet hitela in vse delala zadnji čas. Po zajtrku sva šla z avtobusom do letališča, uredila rezervacije in številke sedežev, oddala prtljago in počakala. Polet je bil ob 9.30. Potovala sva s Swissair. Ko smo prišli na letalo, sva dobila slušalke, na ekranu je pokazalo kako deluje varnostni mehanizem in vsi napotki (v letalu je bilo dosti praznih mest). Med poletom smo dobili pijačo in kosilo (vendar sva prvič odklonila, ker nisva vedela, da je to tudi vključeno v ceno vozovnice, pozneje pa sva si le privoščila).

Med poletom smo predstavili tudi uro (1 uro naprej). V Tokiu smo bili kmalu. Pristali smo na letališču Narita, kakih 70 km iz mesta. Do centra je bil prevoz kar drag, zato sva štopala. Po 10 minutah nama je ustavil avto. Vendar ker sem ta čas, ko je Bojan štopal brisal nahrbtnik in priročno torbico odložil, sem takoj pograbil le nahrbtnik, ko sva dobila štop. Šele po nekaj minutah

vožnje, ko sem hotel poiskati naslov Jouth — hostel-a, sem videl, da sem jo pozabil. V njej sem imel vse dokumente, (potli list, denar, dokumente, fotoaparati, walkmann.) Obilil me je pot. Vendar je prijazni šofer mirno obrnil in naju zapeljal tja. K sreči me je torba čakala. Skala se mi je odvalila od srca.

Voznik je zelo dobro govoril angleško in tudi o Jugoslaviji je nekaj vedel. Zapeljal naju je v center prav do Hostla, katerega naslov sem imel.

Pred spanjem sva šla še do NICHIGEN SHO SHU International centra vprašat, kje so najcenejši hoteli (oz. Hosteli). Povedal nama je, da je ta najcenejši kjer zdaj študentsko delo pa sva izvedela, da je zelo težko dobiti kaj za tuje študente, posebno če niso z angleškega govornega področja (možnost učenja angleščine).

Po telefonu sem poklical Hiroyukija, ki sem ga lani spoznal v Parizu. Vendar ga ni bilo doma.

30. APRIL (četrtek)

Zjutraj sem prej vstal in takoj telefoniral Hiroto (prijatelju). Tokrat je bil doma. Zmenili smo se, da se dobimo ob 12. Šla sva v park in tam pozajtrkovala hrano, ki sva jo imela s seboj, saj v hotelu nisva smela (tak je hišni red). V parku sva opazovala otroke in starejše ljudi. Otroci so bili tam verjetno s šolo, saj so se na žvižg vsi takoj postavili v vrsto in odšli, (najbrž nazaj v šolo). Starejši ljudje so se razgibavali z gibi, ki so bili podobni bolj meditaciji kot telovadbi. Tako sva opazovala do 12. Potem sva šla v hostel. Hiro je poklical in zmenili smo se na postaji SHIN — OKUBO. Snidenje je bilo prijetno. Skupaj smo šli v mesto še enkrat vprašat, če se kje dobi delo. Potem smo šli do predstavništva agencije Kompas, kjer dela tudi bivši Bojanov šef iz Pirana, kjer je Bojan delal poleti.

Bil je v pisarni. Pozdravili smo se in se zmenili, da se dobimo pozneje. Hiro naju je peljal jest, malo smo še stikali po trgovinah, kupili razglednice in si ogledali najnovejši elektronski center v eni trgovini, kjer bi lahko po mili volji gledali video 12 različnih postaj, poslušali glasbo, ki jo hočeš, ogledali pa smo si tudi tridimenzionalno TV.

Ko smo prišli nazaj v Kompas, nas je Zvone peljal na sušije — to so surove ribe. Zraven smo pili pivo in SAKE — to je toplo japonsko žganje. Hiro se je potem poslovil in zmenili smo se ob 8. zvečer na postaji Shin-Okubo.

Imela sva ga kar precej pod kapo, da sva komaj nosila nahrbtnike, ko sva se potem preselila k Hiru.

1. MAJ (petek)

Prej sem vstal in napisal nekaj kartic. Spomnil sem se, da sva že mesec dni na poti. Uredila sva spremembo poleta nazaj do Hong Konga za en teden prej. S Hirom smo šli do trga kjer so prodajali japonske znamenitosti: kimone, japonke, obeske, tudi hrano. Kupil sem si trak za glavo z napisom »zmaga«. Po nakupovanju smo šli na kosilo v restavracijo, kjer smo jedli dolge rezance v juhi in riž. V tej restavraciji so tudi tekmovanja za najhitrejšega jedca, ki je napisan na steno. Ko smo gledali čase zmagovalcev — je najboljši pojedel to stalno količino (skledo rezancev, zelenjave in juhe) v 8 sekundah.

Po kosilu je Hiro poklical bratranca, ki živi v drugem delu Tokia in nas najavil na obisk. Mimogrede sem kupil še nekaj pijače in hrane. Tam smo to pojedli in se ob pivu prav razživeli. Hiro in bratranec sta naju povabila v bližnjo gostilno na večerjo in jedla sva same specialitete ob pivu in debati. To se je zavleklo pozno v noč.

2. MAJ (sobota)

Z Zvonetom smo se dogovorili, da gremo skupaj na ribji trg, zato smo zgodaj vstali. Zaradi vsakodnevnega jutranjega poležavanja mi je bilo kar težko vstati.

Dobili smo se na eni izmed postaj in šli na trg kjer je res kaj videti. Prodajali so vse, kar je mogoče dobiti v morju: morske kumare so celo največja specialiteta, ježki, najrazličnejše školjke, sipe, hobotnice... Tune so žagali kar z žago. Zvone je kupil školjke in dve vrstni rib. Tu se je Hiro poslovil od nas, midva pa sva šla z Zvonetom, ki naju je povabil na ribje kosilo. Spoznala sva njegovo ženo in oba otoka.

Prelistala sva Delo in Teleks (čeprav ne najnovejšega datuma) in kar nekam domače sva se počutila. Kosilo je bilo odlično (malo bolj naše). Potem smo gledali video, se pogovarjali. Pozneje smo se napotili v mesto. Z Bojanom sva se poslovila in odšla proti delu mesta kjer se zbirajo mladi. Ogledovala sva si to vzdušje, tudi trgovine, pojedla nekaj jagod, ki nam jih je kupila Zvonetova žena in se proti večeru vrnila proti domu. Bila sva kar utrujena, nekoliko pozneje je prišel še Hiro in z Bojanom sta se še pogovarjala, jaz pa sem zaspal.

3. MAJ (nedelja)

Ko je Hiro odšel zjutraj v službo, sva še poležavala, si nato pripravila zajtrk in gledala TV, poslušala radijsko postajo za ameriške vojake.

Ob 2. sva se odločila, da bova šla na HARAJUKU — del mesta, kjer je največje zbirališče mladine, ki se oblači v moderna novorokovska in punk oblačila. Res sva bila zelo presenečena, ko sva prispela. Bilo je ogromno ljudi, ki so si ogledovali stojnice, trgovine, sedeli po ulicah. Obšla sva ta prostor in videla mnogo najrazličnejših stvari. Črnc in Japonce sta naju povabila, naj se slikava z njima, vendar se mi je zdelo, da je to bolj prodajanje treh žensk, ki so bile z njima (neke vrste prostitucija), ali pa je črnc hotel zaslužiti za hitro fotografijo, ki jo je napravil z ekspres aparatom. Razložila sva jim, da sva študenta, ne preveč pri denarju in, da z nama ne bi nič zaslužil. Mislili so, da sva najmanj mornarja, če ne celo bogata turista.

Potem sva šla v ulico, ki je bila sprehodna cona (zaprt promet), ker se tam zbirajo razne skupine, ki plešejo na punk, ali rock glasbo. To so bile skupine 10 fantov, ali deklet. Bili so zelo zanimivi.

Pozneje sva šla zopet v ulico s stojnicami. Ogledovala sva si robo (pripone, značke, majice).

Nato sva šla jest v restavracijo (zopet nekakšni rezanci, juha, meso in zelenjava). Po kosilu sva šla še malo naokoli. Srečala sva dekle iz Švice, ki nama je uredila spremembo poleta za Hong Kong (1 teden prej — sva se odločila). Zvečer sva si doma privoščila še eno pivo. Prišel je še Hiro in se nama pridružil.

Novosti na bližnjih zimskih športnih igrah SOZD Iskra

Razpis za XXVI. zimske športne igre SOZD Iskra smo že objavili v našem tedniku, v njem in pa v članku, ki je izšel teden dni pred razpisom, pa ste verjetno opazili, da bo to sklepno tekmovanje Iskrinih smučarjev in smučarjev tekačev nekoliko drugačno kot pa so bila prejšnja.

Prva novost, če je to seveda sploh novost, je v tem, da bodo tekme na Rogli. Odločitev za to spremembo nikakor ni bila lahka, saj je konec koncev v Iskri največ smučarjev prav iz gorenjskih tovarn, toda kaj, ko pa so Kobla in druga tamkajšnja smučišča vabliva tudi za druge »zimске ...iade«. No, tisti, ki poznajo smučišča na Rogli, trdijo, da prav v ničemer ne zaostajajo za tistimi, ki jih Iskrini smučarji že poznajo s prejšnjih iger.

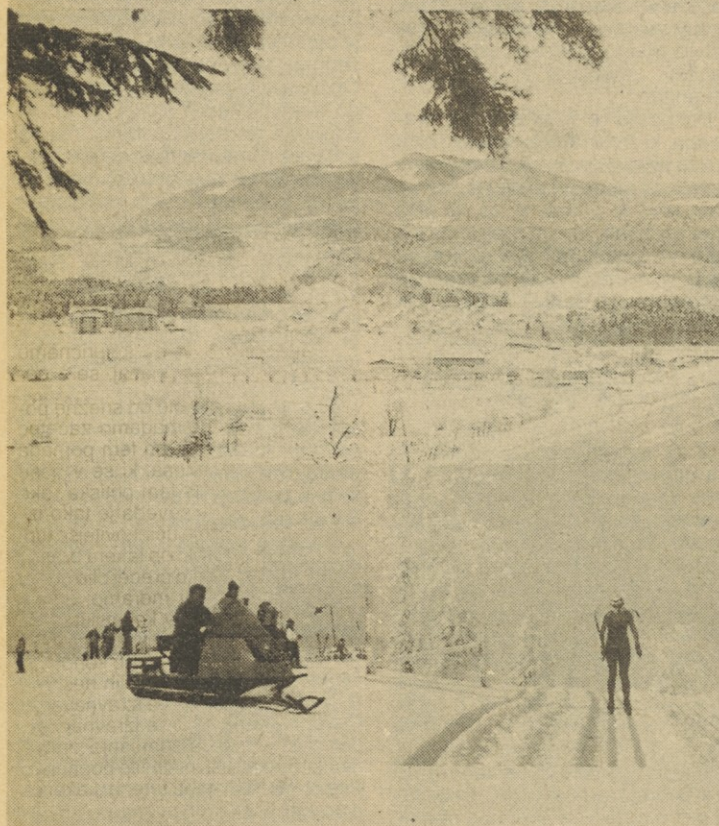
Druga takšna novost je seveda v tem, da bodo tekme v veleslalomu in smučarskem teku isti dan. Minula leta so se smučarji tekači najprej pomerili že v petek popoldne, sobota pa je bil nato rezervirana za »alpince«. Po eni strani je bilo to za organizatorje in izvajalce tekem kar dobrodošlo, res pa je, da bodo igre zato zdaj cenejše, hkrati pa tudi bolj družabne, saj bodo na enem mestu in isti dan zbrale

ŠPORT

ZIMA

ROGLA 400 m ZREČE

skupaj ljubitelje smučarskega teka in smučanja.

Žal pa — to je mnenje pisca teh vrstic — pri smučarskem teku ne bo na Rogli nobene novosti. Gre za delitev smučarskih tekov na klasično in prosto tehniko, te delitve tudi še na Rogli ne bo, zagovorniki trditve »naj teče pač, kakor kdo zna« pa opozarjajo na denar, na pomanjkanje časa, na to, da so to samo »sindikalne« tekme, zlasti pa na to, da se v Sloveniji še nobena delovna organizacija ni odločila za to novost. Izgovori, češ da se celo smučarska zveza Slovenije še vedno navdušuje za »malo mešano« so izmišljeni, kajti prav na SZS želijo, tako so zatrdili, z delitvijo omogočiti nadaljnji razvoj smučarskega teka v Sloveniji. Seveda pa tudi oni menijo, da naj vsak teče tako, kakor zna, toda v eni ali drugi panogi — v klasični ali prosti.

Dobrodošla novost na bližnjih igrah pa bo skrčenje tekmovalnih razredov v veleslalomu med moškimi, in sicer s sedem na pet. Drugod,

v ženskem veleslalomu ter v tekih ostajajo tako pri ženskah kot pri moških po trije razredi. V razpisu je seveda natančno zapisano, v kateri tekmovalni razred kdo sodi, meja za razvrstitev pa je starost na dan 1. januarja letos.

Za marsikatero delovno organizacijo bo verjetno še najbolj dobrodošla novost v točkovanju. Gre za tako imenovano interpolacijo, ko bo zmagovalec dobil 100 točk, zadnji pa eno, vmesna mesta pa se bodo točkovala glede na število uvrščenih tekmovalcev. Nedvomno je na primer peto mesto med desetimi uvrščenimi več vredno kot pa med recimo petdesetimi. Poleg tega se je Komisija za šport in rekreacijo pri Iskrinem sindikatu odočila tudi za to, da na bližnjih igrah, verjetno pa tudi pozneje, ne bo več tako imenovanih kazenskih točk. Zmagala bo pač tista delovna organizacija, ki bo dosegla največje število točk.

Lado Drobež

Piše:
Janez Pavčič

7

Janez Pavčič

Hoja in tek na smučeh

Dvotaktni diagonalni korak, je osnovni korak tako za hojo, kot za tek na smučeh in iz njega izhajajo tudi mnogi drugi koraki.

Ta korak je povsem podoben naši siceršnji hoji, ko recimo korak desne noge spremlja zamah leve roke naprej in nato leva noga in desna roka. Seveda pa je tak korak s smučmi na nogah in palicami v rokah dostikrat precej težje narediti. Da bi ta korak pa tudi nekatere druge pozneje lahko in čim bolj izvedli, moramo ugotoviti, kako je z našo koordinacijo gibanja po snegu, z opremo na nogah in v rokah. Poiščemo raven, ali malo navkreber teren, ki je lahko nekoliko

palice, vendar to še vedno ni tek. Ko smo tudi to vajo dodobra osvojili, pričnemo močnejše odrivati z nogami in rokami, teže telesa pa izrazito prenašamo nad nogo, smučko, ki je spredaj. Pri tem moramo paziti, da z nogami odpravimo do skoraj popolne iztegnitve in, da roko, palico prenesemo naprej, pri tem je roka skoraj stegnjena, palico pa vbadamo pod kotom 70 ali 80 stopinj v smeri gibanja in čim bliže smučini. Pri odzivu z roko, palico, le to potisnemo energično mimo bokov nazaj do popolne poravnave roke in palice, dlan roke pa lahko zasukamo navznoter tako, da lahko palico obdržimo na kazalcu in

sredincu in jo ob podpori palca kontroliramo, da nam ne izpade iz dlani.

Ko smo ta korak z uporabo palic dodobra osvojili, vse to poskusimo tudi brez palic, da vidimo kako je z našim ravnotežjem in prenašanjem teže telesa nad nogo, ki je spredaj.

Najpogostejše napake pri tem koraku so pretiran predklon, sedanje in preizdatno nihanje telesa navzgor in navzdol. Ker je kot smo že dejali dvotaktni diagonalni korak osnovni korak za hojo in tek na smučeh in iz njega izhajajo domala vsi drugi koraki, tudi poldrslalni in drslalni, ga moramo za res osvojiti, izpopolnjevati!

Soročno pogajanje s palicami upo-

rabljamo pri dobri drsnosti v ravnini, predvsem pa kadar tečemo po blago visečem terenu in želimo drseti hitreje, kot nam to omogoča sam nagib terena. Soročno pogajanje je tudi osnova za dva naslednja koraka in sicer za korak in dvokorak s hkratnim odzivom.

Postavimo se v smučino, najbolje na terenu, ki nekoliko visi, da nam ni potrebno pri soročnem pogajanju uporabljati preveč moči. Obe roki, palici imamo spredaj vbodeni v sneg, pri tem pa moramo paziti, da imamo roki v komolcih nekoliko pokrčeni, saj se bomo tako lažje potisnili in odrinili od

steptan, ali pa tudi ne in poskušamo čim bolj naravno korakati tako, da potiskamo naprej po snegu recimo levo nogo hkrati pa prenesemo naprej tudi desno roko, palico in jo vbodemo nekje pri stopalu sprednje noge. Vse to potem ponovimo z desno nogo in levo roko.

Ko smo to marširanje po snegu ob pomoči palic obvladali, odložimo palice in vajo poskušamo brez njih, kar nam še bolj utrjuje ritem, koordinacijo in ravnotežje, ki je pri hoji in teku na smučeh izrednega pomena! Pri tej vaji moramo paziti, da nam roki ne uhajata navznoter in navzven, ker ima to za posledico sukanje telesa. Roki morata nihati ob telesu naprej in nazaj.

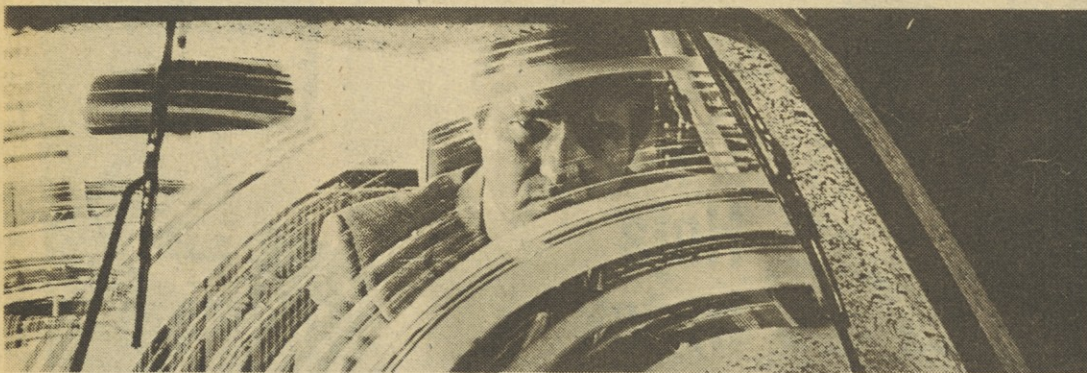
Da bi počasi prišli do pravega koraka, pričnemo noge, smučmi močnejše potiskati naprej pa tudi roki hitreje in močnejše potiskajo in prenašajo

snežne podloge. Hkrati, ko pričnemo s potiskanjem palic nazaj, se z no-

gama rahlo odrinemo od snežne podloge, da lažje premagamo začetno premikanje. Rokam pri tem pomaga tudi zgornji del telesa, ki se v pasu upogne navzdol, s tem potiska roke navzdol in nazaj, seveda je tako izvedeno pogajanje učinkovitejše tudi zaradi tega, ker roki ob takem prepogibanju telesa lahko precej dlje potisnemo nazaj. Paziti moramo, da pri tem ne krčimo nog v kolenskih sklepih, saj bi preveč spustili težišče telesa, ki mora biti čim višje. Ko končamo odziv z rokami, palicami, jih nesemo počasi naprej, hkrati pa izravnavamo telo, do skoraj popolne izravnosti, nakar odpranje, pogajanje znova opravimo. Hitrost in število pogajanj je odvisno od nagiba terena, kakovosti snega in seveda smuč.

Zima za volanom

Bili smo v dilemi. Ali pisati v »kotičku« že o pomladnih temah, kot so prva opravila na vrtovih in okoli hiš, pa nas je sneženje sredi minulega tedna kaj prepričljivo opomnilo, da smo še sredi prave zime, in da bo čisto prav, da »pomladne« nasvete še za nekaj časa spravimo v predal.

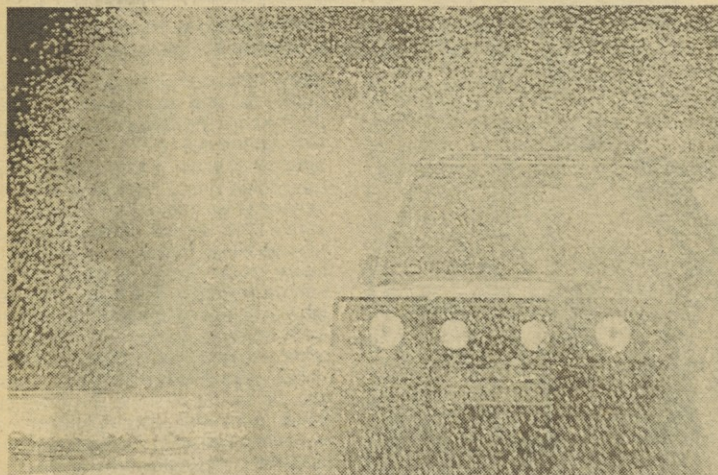
Res nam je letošnja zima s svojimi nadlogami dolgo prizanašala. Morda že predolgo. Nasvete, ki nas učijo, kako se trdovratnim zimskim nadlogam upirati, beremo običajno že novembra, v začetku decembra. Že dobra dva meseca je od tedaj, in ti nasveti nam še niso prav nič koristili.

Morda pa ne bo odveč, da vam ob kasni zimi tudi mi z nekaj »zakasnelimi« nasveti pomagamo pri premagovanju zimskih težav. Tokrat želimo o posebnih zimskih »radostih« napisati nekaj voznikom, oz. lastnikom jeklenih konjičkov:

Šipe

Če kadite, ali pa so kadili vaši sopotniki, boste veliko prispevali k boljši vidljivosti, če boste stekla temeljito očistili z notranje strani. Najbolje z vlažno krpo, ali še temeljiteje, s špiritom. Tako se boste ognili pretiranemu rosenju in odvečnemu sprotnemu brisanju.

Voda za pranje prednje in zadnje šipe: dodajte ji protizmrazovalno sredstvo (lahko tudi alkohol ali špirit), da ne bo zmrzovala in da bo vsakič, ko jo potrebujete, pri roki. Seveda morate to narediti, preden zmrzne in pri tem poskrbeti, da bo protizmrazovalno sredstvo doseglo cev in brizgalko, če nočete dočakati ledenih čepov v njiju. In ne nazadnje: brizgalko skrbno naravnajte, da bo curek pravišnji in pranju šipe zares v pomoč.

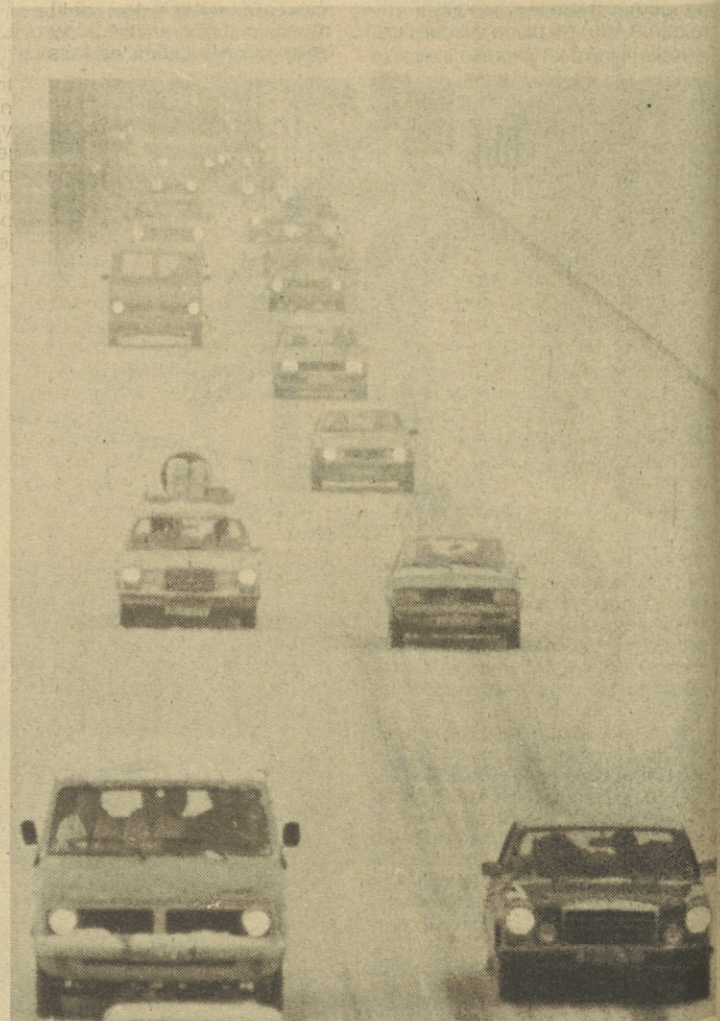

Luči

Za varno avtomobilsko vožnjo je potrebno dobro videti in biti dobro viden. Zato velja zapisati nekaj napotkov, ki gredo nekaterim prometnim udeležencem še vedno težko v glavo.

Odkar so avtomobili opremljeni z alternatorji, je proizvodnja električne energije v njih tolikšna, da zlahka prenesejo marsikateri vključeni porabnik; ne le žaromete, tudi meglenke, pa zadnji brisalnik, ventilator in tako dalje.

Žarometi in ob njih meglenke, če so pričvrščene na vozilo, so pa edine zanesljive naprave, ki skrbijo za dobro, pravzaprav za boljšo vidnost na cesti. Saj sredi dneva, v megli, v deževnem naliivu ali v snežnem metežu voznik, ki jih vključi, zaradi tega ne vidi nič bolje.

Pač pa vsi drugi njega laže in prej opazijo.

Noč z zglednimi večeri in pozni mi jutri vred pa zahteva tudi čiste in neokrnjene žaromete, da so njihovi svetlobni snopi zares uporabni.

Radijska antena

Če je samodejno zločljiva, je toliko bolj občutljiva. V tujini prodajajo posebna impregnirna sredstva, ki antene zelo dobro zaščitijo. Pomagajte pa si lahko tudi takole: anteno do konca izvlecite, jo temeljito očistite, nato pa premažite s tankim oljnim slojem, ali obrizgajte z protikorozijskim razpršilom. Seveda enkrat za vso zimo ni dovolj. Postopek boste morali nekajkrat ponoviti, kajti nove radijske antene so drage.

Vžig

Za hladna jutranja zaganjanja motorja so bistvene tri reči: dobro ohranjen in z energijo prepolnjen akumulator, skrbno naravnani vžig in pravi svečice. Obenem velja tudi motor temeljito očistiti, da bo imela vlaga — predvsem na električnih delih — čim manj opore.

Verige

Posebna pozornost gre seveda kolesnim gumam. Saj: sodobne pasaste gume, namenjene poletnim vožnjam, so resda kos tudi zimski podlagi (še posebej, če pri-

taknete v prtlačnik snežne verige.

Brez njih boste zahtevnejšim zimskim razmeram le težko kos. Tudi tisti, ki so popolnoma prepričani v svoje zimsko voznško znanje in v tovrstne zmogljivosti svojega avtomobila, so že kdaj obtičali. Torej je snežne verige pametno vtakniti v prtlačnik in jih uporabiti, če je sila. Jasno: imeti morate vsaj par verig, ki jih, da kaj zaležejo, nataknete na pogonski kolesi.

Je pa pri njihovi uporabi pametno upoštevati nekaj glavnih navodil:

— Verige naj bodo kolotečne in s čim manjšimi členi! Le tako bodo ves čas in dovolj temeljito v stiku s

podlago, pa kolesa ne bodo po nepotrebnem zdrsavala.

— nataknete jih vsakič, ko zaslutite, da snežnim težavam brez njih ne boste kos. Pri tem ne čakajte, da boste to spoznali sredi klanca, ampak se dela lotite na ravnem in varnem prostoru. Verige ne zaležejo le med vožnjo v breg, ampak tudi ob strmejših spustih, če hočete, da boste avto pravi čas in na pravem kraju ustavili. Seveda morate verige natakneti tudi tedaj, če tako zah-

ene snežne sezone, verige po vsakični uporabi operite, posušite in spravite v suhi del prtlačnika.

Voznik

Je pa jasno: zimske vožnje — tudi ob verigah — ne gre podcenjevati.

Če se odpravljate na daljše poti, poskrbite za pravi obleko in obutev, za lopato in vrečko peska, pa tudi za kak zalogaj hrane in pi-

tevata miličnik ali prometna signalizacija.

— Verige nataknete po tovarniških navodilih, jih čvrsto spnite, počasi peljite dvesto ali tristo metrov ter vnovič preverite njihovo napetost. Ohlapne verige so nevarna reč: lahko se snamejo in ovijejo okoli pogonske osi, lahko poškodujejo avtomobilsko pločevino ali podvozje, lahko pa tudi povsem blokirajo kolo in vas zapeljejo v resne težave.

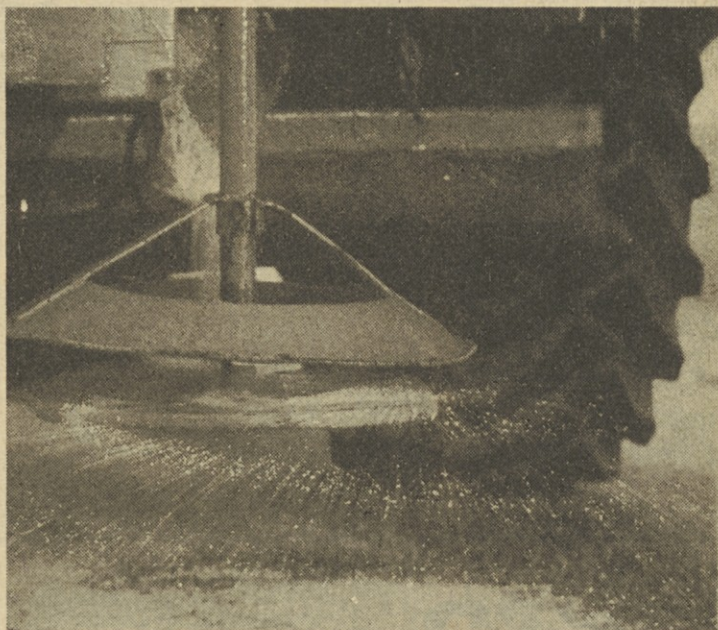
— Z verigami na kolesih nikoli ne vozite hitreje od 50 kilometrov na uro. Če so na vozišču vmesne kopnine, vozite še počasneje. In če se znajdete na večidel kopnih tleh, verige znova snemite!

— Da bi vam služile dlje od le

jače, ki bo pri roki, če se znajdete v dolgotrajnejšem prometnem zamašku.

To pa hkrati pomeni, da morate zimi prilagoditi tudi sebe: obvladujte slo po odvečni hitrosti, ravnejte se po pravilih, ki veljajo za vožnjo po drsnicah, vzemite si vedno dovolj časa, da vas ne bodo zdelovali živci, in računajte s tem, da so cestarji pri nas na vso moč počasni. Malce zaradi samih sebe, malce zaradi tega, ker jim za zimsko čiščenje primanjkuje zdaj tega — zdaj onega. Vedeti morate, da vam bodo vedno znali postreči z izgovorom in da se boste morali za srečen prihod na cilj svoje poti potruditi večidel sami.

D. P.

Pred prvim turnim smukom

Na nedavnem občnem zboru PD Iskra smo v program izletov zapisali, da bo prvi turno-smučarski izlet v soboto, 20. februarja. Vsekakor upamo, da ta izlet na prelepi Ratitovec ne bo odpadel, seveda pa je zdaj vse odvisno od snežnih razmer. Če bo izlet res na omenjeni datum, bomo objavili v prihodnji številki našega tednika.

Odprte zimske športne igre Iskre Commerce

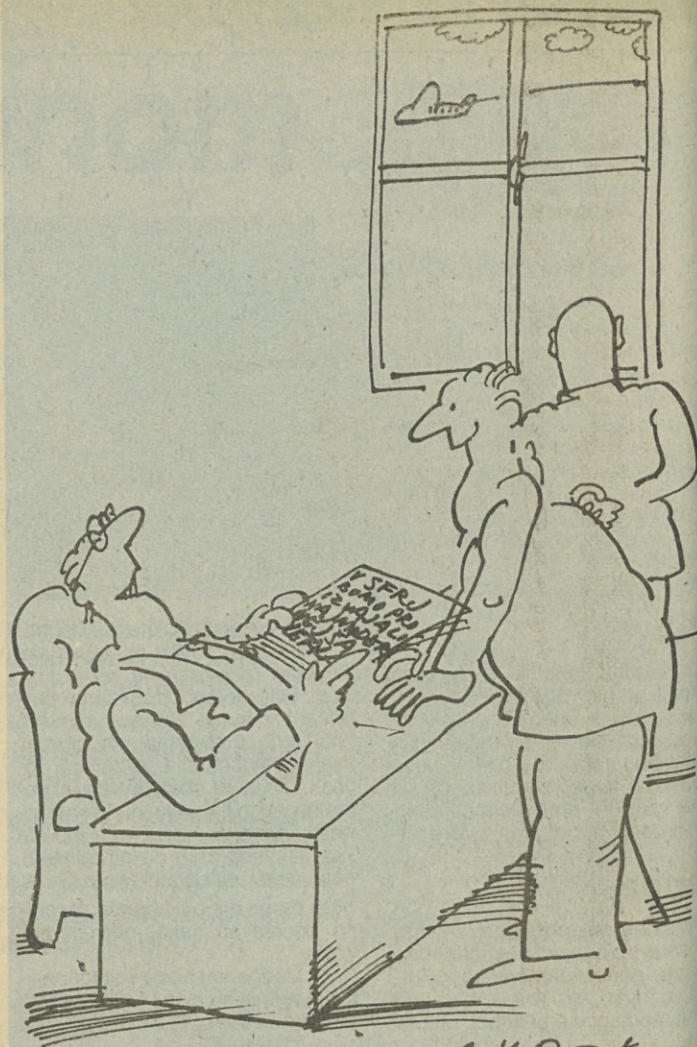
Muhasta zima in pa zasedenost Kravca ob sobotah in nedeljah sta prisilila organizatorje v Iskri Commerce, da bo tekmovanje v veleslalomu v torek, 16. februarja na Kravcu. Začelo se bo ob 14. uri. Tekmovalci bodo lahko zapustili službo ob 11. uri, popoldansko karto pa bodo dobili v blagajni ob spodnji postaji žičnice.

Prijave sprejemajo športni referenti, do petka, 12. februarja, skupaj s 5.000 dinarji lastnega prispevka pa se lahko oglasite tudi pri Jadranki Matoh na Kotnikovi 6. Njen telefon je 312-322.

Razglasitev rezultatov veleslaloma in pogostitev bosta v gostilni Pri Cilki na Zgornjem Brniku, in sicer z začetkom ob 18. uri.

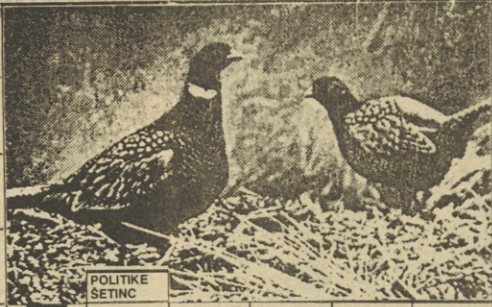
Medtem pa še ni dokončno znano, kje in kdaj bo tekmovanje IC v smučarskem teku, kljub temu pa vam priporočamo, da se prijavite za to tekmovanje že zdaj.

LD

A. Novak

To je poteza! Dejansko bomo proizvajali letala, prodajali pa jih bomo kot avtomobile. Vse kar bomo iztržili bomo vpsovali kot dobiček in tako bomo poslovali brez rdečih števil...

AVTOR RUDI MURN	LASTNOST STROGEGA CLOVEKA	MLAJŠA MLADINKA	REKA, KI TEČE SKOZI FIRENCE	DRŽAVA V NOTR. ZAHODNE AFRIKE	TROJANSKI JUNAK ENEAS	HRVAŠKI PISATELJ »ČUDEŽNI PRAH«				
STAREJŠI CITROENOV AVTO							POLITIKE SETINC			
GLAV. M. ALBANJE							OTOK V JADRAN			
OKROGLA CVETNA GREDA							FRANC. PISATELJ AVTOR ROMANA »ARIANA«			
STAREJŠI JAPON. TELO- VADEC				AMER. FILMSKI IGRALEC CHANDLER			REŠETO			
GRUDEN IGO			MLEČNI IZDELEK	TALISOVA ORANŽADA	VELIK COLN ORGAN VOHA		AFRIŠKA PLEMEN. IN JEZIK. SKUPINA			
IGRALEC REŽISER WELLES						SLOV. PISATELJ POLITIK (VALENTIN)				
OTROŠKO VOZILO						ZBIRANJE MNENJ				
GUGOLJEV JUNAK BULJBA						NOVAK CIRIL	GLAS			

Klub štipendistov Iskre Kibernetike

Vabilo

Klub štipendistov Iskre Kibernetike obvešča, da bo 18. februarja ob 19. uri sestanek štipendistov v prenovljeni delavski restavraciji Iskre Kibernetike.

Vljudno vabljeni!

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica. Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.